

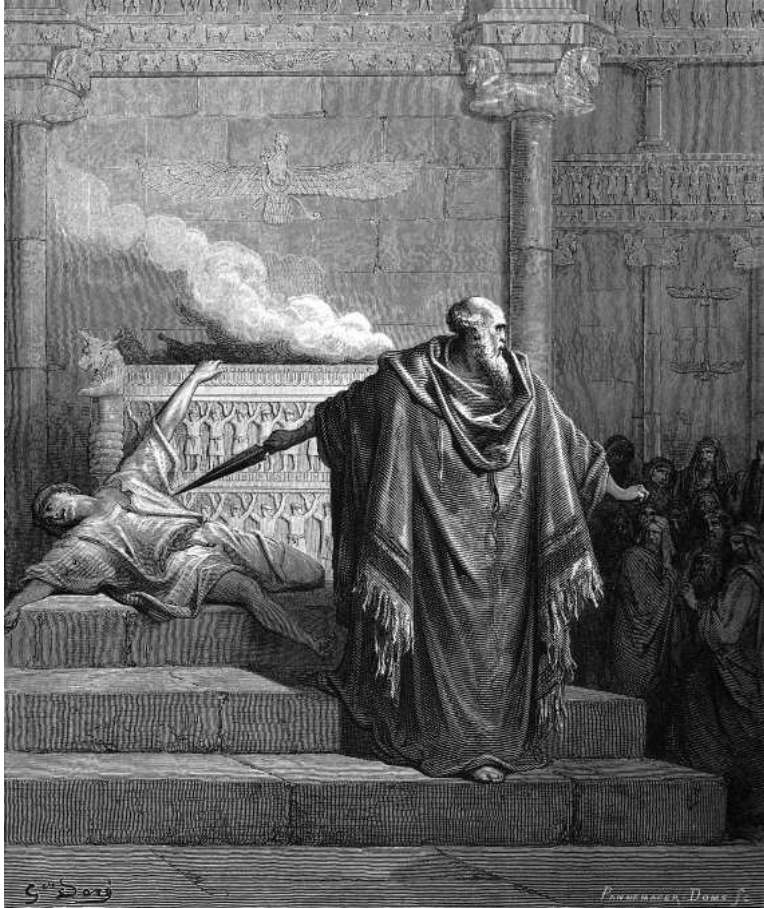
Koning Jezus

ben Jozef Maccabeüs Julius,

De bijbel herschreven, deel 2.

(Ondertitel: Een Zoektocht naar Auschwitz).

Rolf Alexander

Jezus' voorvader Mattathias doodt de afvallige.

Koning Jezus ben Jozef Maccabeüs Julius.

De bijbel herschreven, deel 2.

“De ware geschiedenis van de Mensheid is de geschiedenis van zijn Religies”.

Max Müller (* Dessau 6/12 -1823 --- + Oxford 28/10-1900).

Uitgeverij RAMOSE B.V.

Dit boek is te bestellen via www.bol.com en bij alle boekhandels in Nederland en België onder het nummer:

ISBN: 9789402174236

Rolf Alexander is een pseudoniem van de auteur Leo Heynen.

© Rolf Alexander.

Cover: eigen foto's:

Voorzijde boek: Petra, ten zuiden van de Dode Zee, de hoofdstad der Nabateeërs, waar prinses Cypros, Jezus' overgrootmoeder van vaders zijde, vandaan kwam.

Achterzijde boek: Het mausoleum van de Grot van Machpéla te Hebron; met Abraham moskee. Dit mausoleum werd gebouwd Door koning Herodes de Grote boven ca. 3000 jaar oude graven, die wellicht toebehoorden aan koningen van Edom.

Omslagontwerp: Chris Zomer.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ter nagedachtenis aan:

**Flavius Josephus,
Baruch Spinoza,
en Robert Graves.**

In deze serie gingen vooraf:

**'Abrahams familiechroniek', de bijbel herschreven deel 1,
ISBN-nummer: 9789402133158.**

'Kinderen van Atlas', ISBN-nummer: 9789402146967.

Overgenomen uit 'Koning Jezus' van Robert Graves, pag. 9:

“.....Commentatoren spreken over Jeshu-ha-Notzri (dit is Jezus) met verwijzing naar het goddeloze koninkrijk Edom, aangezien dat zijn land was....

Hij werd opgehangen op de vooravond van het Paasfeest.....Hij was dichtbij het Koninkrijk dat is in rangorde van opvolging.

Balaam de Gebrekkige (dit is Jezus) was drieëndertig jaar, toen Pintas de Rover (d.i. Pontius Pilatus) hem doodde....Ze zeggen dat zijn moeder afstamde van vorsten en heersers, maar verkeerde onder timmerlieden.”

*Lexicon Talmudicum, sub 'Abanarbel' en
Talmud Babli Sanhedri 106b, 43a, 51a.*

Onze analyse:

N.B.: 1) Volgens sommige fanatieke Joden was Jezus 'gebrekkig', 'had een gebrek' en was dus 'Gode niet welgevallig', omdat zijn overgrootvader van vaderszijde Antipater uit Edom afkomstig was.

2) Jezus was dichtbij het Koninkrijk in de rangorde van opvolging, want zijn moeder Maria was de dochter van de laatste Hasmoneese koning, Mattathias-Antigonus. Een alternatief hebben wij niet kunnen vinden.

3) Maria stamde af van vorsten en heersers maar “verkeerde onder timmerlieden”. De titel Maccabeeër behoorde oorspronkelijk toe aan Judas de Maccabeeër; en deze betekent “hij die de timmermanshamer hanteert”. Dit wil dus zeggen dat Judas timmerman was. Deze bijnaam werd een 'koosnaam' voor de hele familie. Maria verkeerde dus niet onder timmerlieden, maar onder Maccabeeën, d.w.z. in de Koninklijke familie. Deze Joodse bronnen lijken ons nog het MINST onbetrouwbaar.

Dit alles werd echter verzwegen in de Evangeliën; deels uit angst voor de Romeinen die de gewoonte hadden om ook de familie van een opstandeling uit te roeien, deels vanwege het feit dat 'de Messias' volgens de Schrift een afstammeling van koning David moest zijn.

Inhoudsopgave:

Inleiding 13

HOOFDSTUK I: Twee vijandige koninkrijken.

1.1. Egyptische elite laat zich gelden 19

- Een natuurramp rond 950-900 v.C. 19
- De religieuze verovering vanuit Silo 21
- Andere Richteren vóór koning David 25

1.2. David met zijn Filistijnen legt de basis 28

- Egypte ten tijde van de Richteren 28
 - De Zeevolken 28
- De Filistijnen veroveren Kanaän 33
- Koning David en zijn Hettitische zoon 40
 - David en Salomon 48
 - Twijfels en onzekerheden 56
 - Juda en Israël 60
 - Afscheiding voor eeuwen 61
 - Het raadsel van de Ark 63
 - Elohist en Jahwist 65

1.3. De verzonnen volkerenmoord 66

- Jozua als 'Deus ex Machina' 66
 - De Twaalf Stammen 71
- Toverballen met heilig zaad 77
 - Jericho 78
 - De rest van Kanaän 84
- Nog meer Holocaust (=Brandoffer) 87
- Filistijnen en Amalek¹ reizen door de tijd 89
 - 'Jericho-raket' 91
 - De 'doden' bleven leven! 93

1.4. In de verstrooiing zal Ik u verdelgen 95

- Hoezo, 'Vreemd vuur'? 95
- Alleen "bekende Goden" 98
- Collectieve schuld en straf! 98

¹ Zie: Appendix-I van dit boek: 'Wie is wie in de bijbel'.

- Wachtwoord 'terreur'! 100
- "Ik heb u afgezonderd van de volken, opdat gij Mij zoudt toebehoren." 107

HOOFDSTUK II: 'De tragiek van de volken van Palestina'.

2.1. Van koningen en profeten 115

- Recapitulatie 115
- Nogmaals David en Salomon 116
 - Hymnen en Psalmen 117
- Achetaton-Jisreël-ivoren 120
- Jeugdneuroses van een volk! 123
- Elia, niet zomaar 'een profeet' 127
 - Massamoord 134
 - Koningin Izebel 137
 - De profeet Elisa 142

2.2. De aanloop tot de ballingschap 143

- Een Siamese tweeling 143
- Een nieuwe Dynastie in Juda? 150
 - Koningen van Jahoe 154
 - Weer profeten 156
- De Assyrische Ballingschap 158
- De profeten Jesaja en Micha 161
 - 185.000 lijken! 166
 - Manasse en Amon! 167
- Zoete wraak onder Grootinquisiteur Josia 169

2.3. De Babylonische Ballingschap 173

- Josia's dood 173
- De laatste koningen van Juda 175
- Verwoesting van stad en tempel 178
 - Jeremia en Ezechiël 181
 - Na Babylon: de Perzen 188
- Evaluatie van de Ballingschap 193

2.4. De Rassenwetten van Jeruzalem 199

- Einde van het Huis van David 199
- Inwijding van de tempel van Juda dat nu Israël heet 203
 - Nehemia en Ezra (uit Gosen?) 205
 - Daniël en Ester 212
- Weer 75.000 lijken, 'een goede afloop' 215
 - Priesters en het roodgouden Kalf 217
 - Van vier naar één Tempel 219

HOOFDSTUK III: De geboorte van het (buitenbijbelse) antisemitisme

3.1. Na de ballingschap 222

- 'BLUT und BODEN' 222
- Indien gij niet luistert; ... Maar indien gij wél luistert 225
 - De verhouding tot Samaria 231
 - Tyrus en Alexander de Grote 236
 - Samaria en Jeruzalem 243

3.2. Helleense Ptolemaeën en Seleuciden 245

- De Pentateuch 245
- De Makkabeeën/Hasmoneeën 252

HOOFDSTUK IV: Koningen der Joden

4.1. The making of Jews 258

- Priesters en Timmerlieden 258
 - Het Heilig Zwijn 261
- Van priesterfamilie tot koningshuis 262
 - Een 'onafhankelijke' staat 265
 - Een groter land, vol met 'Joden' 268
 - Farizeeën en Sadduceeën 272

4.2. Koning en Godenzoon 276

- Slachtoffers 276
 - Vriend wordt vijand 278
 - Pompejus grijpt in 281
- Antipater I en Hyrcanus II 285
 - Boeddha in opmars 288
 - 'Uw vijanden liefhebben' 291
 - Einde der Tijden 293

HOOFDSTUK V: Jezus' koninklijke familie

5.1. De tragische koning Antigonus 295

- Edom (Idumea) 295
- Josephus Flavius alias Josephus Maccabeüs Julius Flavius 299
 - Koning Antigonus Mattathias Maccabeüs 302
 - In de armen der Parthen gedreven 306

- Twee Koningen 311
- Antigonus' smadelijke ondergang 316
- 5.2. Vredesvorst buitenshuis 319**
 - Waarheid en leugens 319
 - Welvaart en rust 322
- De jeugdijaren van Maria en Jozef 325
 - Herodes' Tempel 330
- 5.3. Een Slangenkuil als paleis 333**
 - Familiegek 333
 - Twee families 'knus' bijeen 333
 - Een noodlottig ongeval 336
 - Hyrcanus II en Mariamme I terechtgesteld 339
 - Alexandra's 'staatsgreep' en terechtstelling 345
- 5.4. Herodes' Testamenten 347**
 - Gelijkberechtiging 347
 - Koning Antigonus' dochter binnengehaald 351
 - Het eerste Testament 353
 - Het tweede 'Testament' 354
 - Proces tegen de zonen van Mariamme 1 358

HOOFDSTUK VI: Koning JEZUS ben Jozef Maccabeüs Julius.

- 6.1. De rangorde van opvolging 362**
 - Het beste bloed 362
 - Farizeeën kiezen voor Pheroras' koningshuis 370
 - Viervorst Pheroras en koning Antipater II 372
 - Antipater II als sta in de weg 373
 - Een lange arm uit Jeruzalem 376
 - Dood van Antipater II geregeld – Maria weduwe 380
 - Herodes de Grote gaf de geest 382
- 6.2. 'The Making of Jezus' 386**
 - Maria's tweede huwelijk 386
- De 'Geboortegrot' was een paleis te Jeruzalem 387
 - Delegaties naar Rome 388
 - Josephus' versie 390
 - Geboorte van 'Kroonprins' Jezus 393
 - Tijdelijke vlucht naar Galilea? 395
 - Jezus' jeugd en leven 398
- 6.3. De Evangeliën 401**
 - Geboorte en kindsheid 401
 - Johannes de Doper 406
 - Ministers of apostelen 412

- Recapitulatie, en de geliefde discipule 420
 - De Belastingopbrengsten 423
 - Jezus' Koningin, Maria Magdalena 425
- De Koninklijke Intocht van Antigonus Maccabeüs' kleinzoon 431
 - Het laatste Feestmaal 437
 - Koning Jezus' kruisdood 442
- 6.4. De Makkabeeën-sekte 452**
 - Het Familiegraf van de Koning 452
 - Moderne archeologie 453
 - Maria Magdalena als éérste 455
 - Koning Herodes Agrippa I 458
 - Pinksteren 462
 - Stefanus en Paulus 463
 - 'Handelingen der apostelen' 468
 - Paulus' erfzonde 471
 - Petrus in beeld 474
 - Paulus' conflict met Jeruzalem 475
 - Tussen circa 35 en 58 n.C. 477
 - Een theïstisch communisme 482
 - De totale breuk met Jeruzalem 485
 - Jezus wordt Osiris en Mithras 488
- Prins Jezus als een 'incarnatie' van Prins Boedda 491

Naschrift 503

<u>Appendix-I:</u> Wie is wie in de bijbel?.....	505
<u>Appendix-II:</u> De Koningslijsten tot	
de Ballingschappen:.....	507
<u>Appendix-III:</u> Stambomen vanaf Matthias (Mattathias),	
inclusief die van Jozef, Maria, Jezus en	
Maria Magdalena, alsook van	
de Herodianen.....	509
<u>Appendix-IV:</u> De bijbel is een gevaarlijk boek.....	515
Landkaart:.....	17
Bibliografie:.....	521

Inleiding.

In het eerste deel van 'De bijbel herschreven' hebben we de 18de Egyptische Dynastie besproken als 'Abrahams familiechroniek', welke eindigde in de tragedie der Hebreëen als gevolg van het feit dat farao Echnaton het gehele land zijn persoonlijk monotheïsme dwingend wilde opleggen.

We hebben in dat eerste deel consequent de Nieuwe Chronologie gevolgd, zoals door de historicus Peter James met zijn team² tegen het einde van de 20ste eeuw was uitgewerkt³. Een belangrijke constatering daarbij is, dat er zo'n 250 (-300) jaar na 1200 v.C. geschrapt dient te worden, omdat die eeuwen gewoon niet hebben bestaan, doch per ongeluk zijn gecreëerd als gevolg van fouten in de Egyptische koningslijsten.

De Zeevolken, waaronder de Filistijnen, arriveerden dan ook niet rond 1200 v.C. in het Nabije Oosten, maar pas tussen 950 en 900 v.C. Dit houdt in dat de grote bloeiperiode van Oegarit (Ras Sjamra), een oude havenstad aan de Syrische kust tegenover de oostelijke punt van Cyprus, niet drie maar wel zo'n zes eeuwen heeft geduurd. Zoals bekend begon deze al tegen 1500 v.C. toen nieuwe volken van elders na de catastrofe van o.a. de ontploffing van het vulkanisch eiland Thera (Santorini) het gebied bezetten. We vermelden dit speciaal, omdat de inwoners van deze stad Oegarit in de Oudheid zo'n enorme invloed hebben gehad op de ontwikkelingen in Palestina, vooral ook na de aankomst aldaar van de Hebreëen uit Egypte. Bovendien is interessant dat deze nieuwkomers, waarschijnlijk deels afkomstig uit het Noorden en deels uit het Oosten, een geheel nieuw alfabet meebrachten van slechts 30 tekens⁴. Het gebeurde in dezelfde tijd dat de Myceners in Griekenland hun schrift Lineair B gebruikten.

In dit tweede deel van 'De bijbel herschreven' zullen we beleven dat nakomelingen van de elite van Achetaton (Pitom, tegenwoordig: El-Amarna geheten) uiteindelijk slagen waar farao Echnaton mislukte: het onder dwang opleggen van het monotheïsme aan de volkeren van een heel land. Daar ging evenwel geruime tijd overheen. Want al tijdens het bewind van de koningen David en Salomon ontwikkelde zich een dodelijke strijd tussen priesters van de Hoofdgod van Jeruzalem en omstreken, de Maangod Jahoe enerzijds, en de

² De historicus Peter James en een aantal van diens collega's, namelijk Ian Thorpe, Nikos Kokkinos, Robert Morkot en John Frankish: : "Centuries of Darkness": A Challenge to the Conventional Chronology of Old World Archaeology.

³ Rolf Alexander: 'Kinderen van Atlas' (ofwel De Atlantiërs), ISBN-nummer: 9789402146967.

⁴ Cyrus H.Gordon: 'Opgravingen in Bijbelse grond', pag. 94. Prisma-boeken. Uitgeverij Het Spectrum 1960 en 1961.

Zonnegod Aton-Re van de Amarna-elite anderzijds. Dit leidde tot de bekende scheiding van het Rijk in twee aparte staatjes. En pas tijdens de Ballingschappen in de Assyrisch-Babylonische steden, en nog wel onder Perzisch toezicht en beheer, kwamen de twee priester groepen eindelijk tot een 'Egyptisch compromis': hun Goden gingen samen een Eenheid vormen. Geschreven zou worden: JHWH (Jahoe-Ah), maar uitgesproken moest het Adonai zijn. En geheel in de geest van de oude megalietencultuur in Kanaän en omstreken mochten er geen afbeeldingen van deze Goden worden gemaakt, zodat conflicten konden worden vermeden.

Na de Ballingschappen concentreerde de macht zich in Jeruzalem, van waaruit het hele land in fasen 'bekeerd' zou worden tot het monotheïsme. De priester Ezra nam daarbij direct in het begin wel heel drastische maatregelen, waarvan de meest ingrijpende de leefregels waren, die men op grond van het bijbelboek Ezra 'De Rassenwetten van Jeruzalem' zou kunnen noemen.

In latere eeuwen greep een zekere priesterfamilie, die der Hasmoneeën, de macht. Hun koningen veroverden uiteindelijk het hele land en dwongen iedereen tot 'de Joodse religie', hetgeen uiteraard niet geheel zonder invloed bleef op deze godsdienst zelf.

Tijdens de Romeinse tijd kwam hier de 'Herodiaanse familie' (uit Edom!!) bij. Jezus, een kleinzoon van de laatste Hasmoneese koning, Mattathias-Antigonus, werd als troonpretendent naar voren geschoven. Maar door familie-intriges van o.a. de zijde van de Herodiaanse tak, werd hij verraden en als opstandeling door de Romeinse prefect Pontius Pilatus gekruisigd.

Volgens de talmoed⁵ was Jezus "dicht bij het Koninkrijk, dat is in rangorde van opvolging". Dat betekent niet meer of minder dan dat Jezus binnen het complexe geheel van de Makkabees-Herodiaanse Koninklijke familie van destijds een zeer vooraanstaande positie innam. Hij stond op grond van zijn afstammingsrechten dicht bij de troon. Dat houdt in dat hij een prinselijke opvoeding moet hebben

⁵ ".....Commentatoren spreken over Jeshu-ha-Notzri (dit is Jezus) met verwijzing naar het goddeloze koninkrijk Edom, aangezien dat zijn land was....

Hij werd opgehangen op de vooravond van het Paasfeest.....Hij was dichtbij het Koninkrijk dat is in rangorde van opvolging.

Balaam de Gebrekkige (dit is Jezus) was drieëndertig jaar, toen Pintias de Rover (d.i. Pontius Pilatus) hem doodde....Ze zeggen dat zijn moeder afstamde van vorsten en heersers, maar verkeerde onder timmerlieden."

Lexicon Talmudicum, sub 'Abanarbel' en
Talmud Babli Sanhedri 106b, 43a, 51a.

genoten, evenals zijn vier broers en (minstens twee) zussen. Dat verklaart tevens, dat Andreas en Philippus, die wij geïdentificeerd hebben als de Griekse namen van Jezus' broers Jakobus en Jozef, vloeiend Grieks spraken, zoals we weten uit de bijbel. En daarmee is dan ook meteen het probleem opgelost, dat 'de brief van deze Jakobus' in 'veel te goed Grieks is geschreven'.

Wellicht kunnen deze ontdekkingen zelfs bijdragen aan de beoordeling van een in 1980 in Talpiot, een voorstad van Jeruzalem, uitgegraven tombe met tien kalkstenen beenderkisten uit de eerste eeuw van onze jaartelling. Daar werden zes inscripties aangetroffen met namen die hetzelfde waren of sterk leken op die van Jezus' familie, zoals Jesua zoon van Jozef, Maria, Mariamene e Mara, Matteüs, Jofa, Judah zoon van Jesua. Een van de problemen tot nu toe was steeds, dat Jezus' familie te arm zou zijn geweest voor zo'n rijkeluisgraf. Maar deze Koninklijke familie was destijds, mede door de erfenis van koning Herodes de Grote, welvarend. En ze woonde niet in Nazareth, maar in Jeruzalem.

De talmoed vermeldt verder dat Jezus' moeder afstamde van vorsten en heersers. Wel, de enigen die daarvoor in aanmerking komen, zijn de Makkabeeën (ook Maccabeeën geschreven), een Hasmonese familie die al vele generaties (tot Herodes de Grote) aan de macht was.

Maar waarom wisten de talmoedschrijvers dat wel en de evangelisten niet? Volgens onze analyse waren deze laatsten daar zeer wel van op de hoogte. Maar na de kruisiging van Jezus gingen zijn verwanten hals over kop ondergronds, doodsbenuwd voor de gruwelijke wraak van Rome, dat de gewoonte had om ook de rest van de directe familie van een opstandeling uit te roeien. Zo werd Jezus plotseling 'arm, en zijn broers en neven vissers en andere eenvoudige lieden'. Hoe goed zij daarin geslaagd zijn, lezen we in de evangeliën van Markus, Mattheüs, Lukas en Johannes.

Maar er speelde ook nog iets heel anders mee: volgens de Schrift moest 'de Messias' een afstammeling van koning David zijn. Toen Jezus plotseling gedood was, moest men in een heel andere richting gaan denken. Het koningschap op aarde zat er niet meer in, maar het Messiasschap vanuit de hemel was een alternatief: 'Het Koninkrijk Gods'.

Maar liefst twee evangelisten verzonnen voor Jezus een afstamming van koning David, al zijn deze totaal verschillend. De geslachtslijsten van Jezus zijn te vinden in Mattheüs (ook Matteüs geschreven) 1:1-17 en in Lucas 3:23-38. De lijsten zijn identiek tussen Abraham en David, maar vanaf dat punt verschillen zij radicaal. Volgens Mattheüs waren er 28 generaties tussen David en Jezus, volgens Lucas 43. Een aanvullend theologisch probleem is dat er wordt beweerd dat Jezus ter wereld kwam door een maagdelijke geboorte; hierdoor zou Jozef niet de biologische vader zijn en dus zijn voorouders irrelevant voor Jezus. De

voorouders van Maria zouden om dynastieke redenen belangrijk kunnen zijn, maar Maria wordt in de evangeliën slechts genoemd als de “vrouw van” Jozef.

Blijft de vraag waarom een Koninklijke Hoogheid als Maria (zij kan volgens de bekende stambomen slechts de dochter zijn geweest van de laatste Hasmonese koning Mattathias Antigonus; er is geen alternatief), zou “verkeren onder timmerlieden”. Wel, Makkabeeër was een geuzennaam voor Judas de Makkabeeër, welke na hem overging op alle familieleden. De naam heeft met hamer te maken, een timmermanshamer naar men zegt. De schrijver van de talmoed moet later hebben aangenomen, dat Makkabeeërs ‘timmerlieden’ waren.

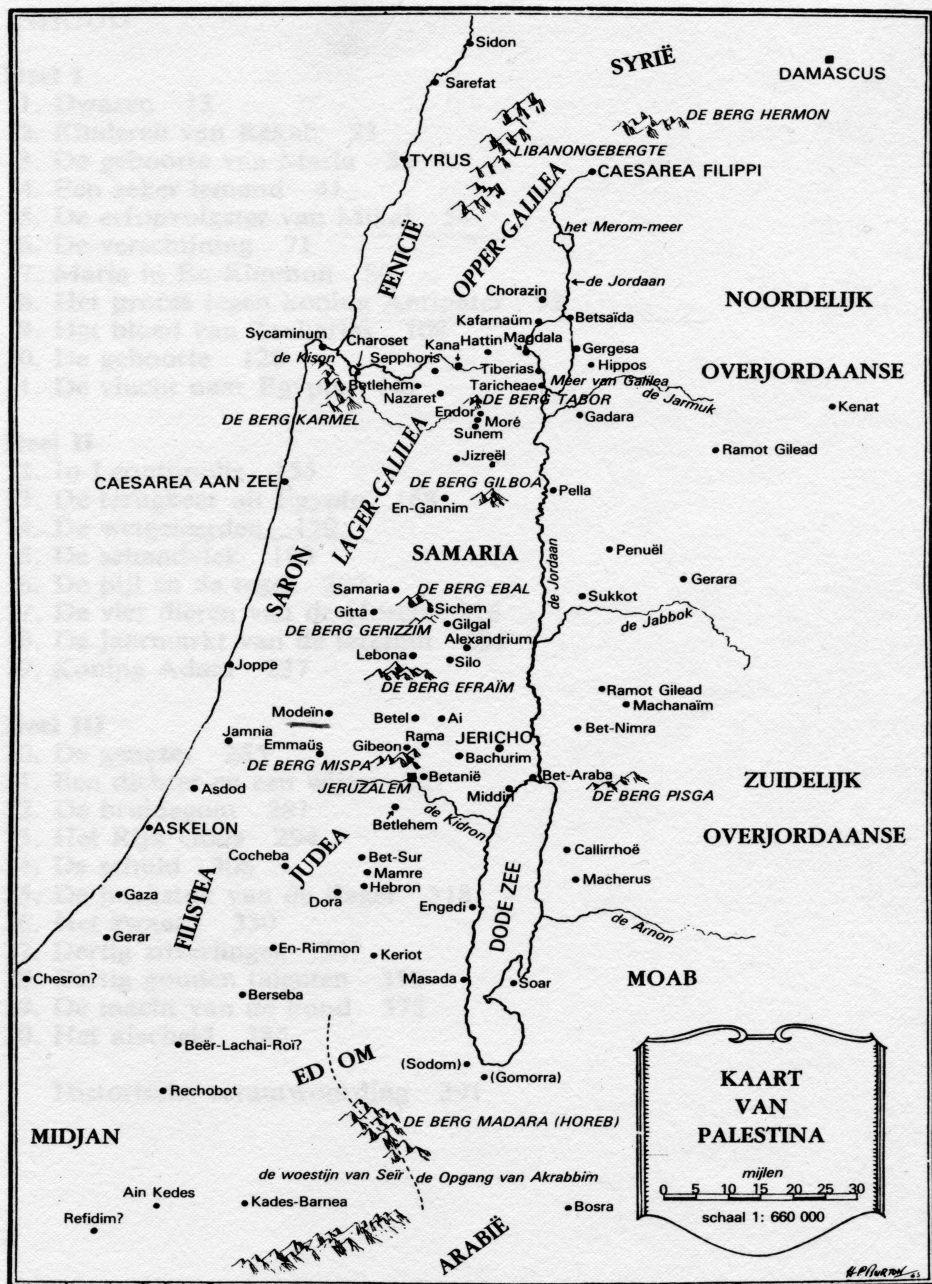
Verder verwijst de talmoed in verband met Jezus naar “het goddeloze Edom, aangezien dat zijn land was”. Dit impliceert dat Jezus niet slechts Hasmonees bloed had, maar tevens Herodiaans.

Edom (of Idumea) was eerder al in 129 v.C. veroverd door de Makkabeese koning Johannes Hyrkanus. Deze dwong de niet-Joodse bevolking zich te laten besnijden en toe te treden tot het Jodendom. Vanaf toen waren Jezus’ voorouders van vaderszijde ook allemaal Joods, maar indien dat zo uitkwam, werd dat door fanatieke Joden niet helemaal geaccepteerd. Dat zal te maken hebben gehad met het feit dat koning Herodes de Grote met behulp van Rome een einde had gemaakt aan de heerschappij der Hasmoneeën (Makkabeeën). En doordat Herodes’ vader Antipater (uit Edom) destijds Julius Caesar buitengewoon van dienst was geweest, mochten hij en zijn nakomelingen de naam Julius dragen. Naast Makkabeeër was Jezus dan ook een Julius, met het Romeinse burgerrecht.

Paulus heeft Jezus nooit persoonlijk ontmoet, maar hij kende de familiegeschiedenis via zijn reisgezel Markus-Johannes, de zoon van Simon-Petrus. Daarom heeft Paulus zich, ook uit angst voor de Romeinen, nooit uitgelaten over de levende Jezus. Hij heeft de gestorven Jezus, die aan hem verschenen zou zijn, gebruikt om zijn nieuwe semi-boeddhistische levensvisie te etaleren in zijn persoonlijke Verlossingsleer. En daarmee ontstond er een nieuwe religie: het christendom.

Tot slot willen wij nog herhalen, zoals we dat ook in ‘Abrahams familiechroniek’ hebben gedaan, dat wij weliswaar veel hebben geleerd en overgenomen van een groot aantal deskundigen die in het verleden onderzoek deden naar deze materie, maar we willen hier toch nadrukkelijk bij verklaren, dat voor de uitkomsten van onze speurtocht niemand enige verantwoordelijkheid draagt behalve de auteur zelf.

Landkaart overgenomen uit 'Koning Jezus' van R.Graves (Uitgeverij Het Spectrum Utrecht/Antwerpen)

HOOFDSTUK I:

Twée vijandige koninkrijken.

1.1. Egyptische elite laat zich gelden.

Een natuurramp rond 950-900 v.C.

Wat er tegen 900 v.C. met planeet Aarde precies is gebeurd, is tot op heden een raadsel. Wel weten we dat er toen in Azië een plotselinge klimaatsverandering heeft plaats gevonden⁶. In de Bronstijd van ca. 1500 tot ca. 900 v.C. was het klimaat, met name in China, warmer en het land drassiger, met subtropische flora en fauna. Op het eiland Sardinië vinden we een heel andersoortig bewijs. Wat voor redenen de priesters en overige leiders van de bevolking die zich na 1500 v.C. op Sardinië bevond, ook gehad mogen hebben, zij gingen daar zogenaamde Nuraghen-vestingen bouwen. En zij en hun opvolgers deden dat onafgebroken tot pakweg 900 v.C., het tijdstip dat er zich duidelijk weer iets schokkends voordeed, want gedurende de twee eeuwen daarna werd er niet gebouwd⁷.

Maar het meest opmerkelijke is toch wel, dat er rond die tijd, zoals al enkele malen eerder was gebeurd, grote volksverhuizingen over land alsook ter zee worden geconstateerd. En de bekendste verhuizing van alle is in Egypte vastgelegd als de komst der Zeevolken: allerlei groepen mensen die per schip arriveerden. Egypte wist deze Zeevolken nog buiten de grenzen te werken, maar velen van hen kwamen vervolgens terecht in Kanaän, waar het land al spoedig de naam kreeg van een van de groepen onder hen, de Filistijnen. Het waren chaotische jaren. Wij zullen trachten om deze chaos enigszins te schilderen. Er is weinig met grote zekerheid over te vertellen behalve dan dat de bijbelsamenstellers met 'hun schijnbare kennis van zaken' vele eeuwen later de chaos alleen maar hebben vergroot.

In dit land, dat vanaf toen bekend staat als Palestina, woonden intussen naast vele andere volkeren, sinds ongeveer een eeuw ook een groep Hebreëen, die door farao Toetanchamon waren vrijgelaten uit de woestijngevangenis Heb⁸, een oase die

⁶ Michael Wood: 'Op zoek naar de bronnen van onze beschaving', blz.93. Stichting Teleac, Utrecht. Tirion, Baarn.

⁷ Peter James (en een aantal van diens collega's, namelijk Ian Thorpe, Nikos Kokkinos, Robert Morkot en John Frankish): 'Centuries of Darkness: A Challenge to the Conventional Chronology of the Old World'.

⁸ Zie Rolf Alexander: 'Abrahams familiechroniek', de bijbel herschreven deel 1.

tegenwoordig El Kharga wordt genoemd. Zij woonden in Kanaän vanaf de rivier Kisjon en de berg Tabor tot in het Gebergte van Efraïm nabij Sichem. Nadat hun eerste koning Abimelek was gestorven, ging volgens onze analyse de macht over op zijn weduwe Mirjam, die in Egypte als farao Echnatons oudste dochter eerst Meritaton, vervolgens Merit-Re en tenslotte Meritamon (afgekort Meriam) had geheten, maar zich vanwege conflicten tussen de diverse partijen in Kanaän Debora was gaan noemen, '(honing)bijtje', een symbool van de Zonnegod Ra (Re).

In 'de bijbel herschreven deel 1' hebben we aangetoond dat Abimilki (Abimelek) de koning van Tyrus (zijn gebied lag in het Noorden) met zijn gehele stad en al zijn boten ten tijde van farao Echnaton naar Achetaton (Amarna) in Egypte vertrekt, op vlucht voor de Hettieten. Daar ging hij zich Doedoe (Toetoe) noemen. Hij huwde met kroonprinses Meritaton (Mirjam, Debora) en deed een greep naar de macht. Toen moest hij naar Kanaän vertrekken.

Debora wordt in de bijbel nergens koningin genoemd, maar wel Richter en Profetes. Toen zij stierf, werd ze opgevolgd door Tola, de kleinzoon van haar echtgenoot Abimelek (ook Dodo of Doedoe genoemd).

'Na Abimelek stond Tola op om Israël te verlossen, de zoon van Pua, de zoon van Dodo, een man uit Issakar⁹'

Issakar werd later 'ergens' in het Noorden gedefinieerd. Tola woonde te Samir op het gebergte van Efraïm (Ri.10:1), en is daar ook begraven, nadat hij 23 jaar over Israël had geregeerd. En dat is eigenlijk alles wat we weten over de eerste mannelijke Richter ná Abimelek, die zelf drie jaar koning zou zijn geweest over een beperkt gebied van Kanaän. Volgens onze analyse moet dit als volgt worden geïnterpreteerd: Abimelek was al langer koning van Sichem, ja zelfs van heel Efraïm. Maar vanaf het moment dat de Hebreëen arriveerden, werd hij ook koning van Jisreël¹⁰. Na drie jaar reeds werd hij vermoord.

Wanneer we ons realiseren dat Meritaton minimaal tien jaar jonger moet zijn geweest dan generaal Horemheb, die in Achetaton al in functie was en later 27 jaar farao was, lijkt het niet overdreven om voor de heerschappij van Debora zo'n 30 jaar uit te trekken, waarna ze niet door Poea maar door diens zoon Tola werd opgevolgd. Daarmee zijn dan in totaal 56 jaar verstreken, en zijn we nog minder dan een halve eeuw verwijderd van de ramp van rond 950-900 v.C., een periode die veel te kort is om plaats te bieden aan alle kleine en grote Richteren in de bijbel. Een aantal figuren daarin moet dan ook binnengeslopen zijn vanuit oude volksverhalen uit Libanon en Kanaän. Maar sommige daarvan kunnen ook best meegebracht zijn door de Zeevolken.

⁹ Zie Richteren 10:1.

¹⁰ Zoals Misre (Mis-Re), de Landen van Re, voor Hettieten en Hoerrieten 'Egypte' was, zo betekende Jis-Re-El (Jisreël) 'Het Land van Re-El'. Jis is enkelvoud; mis meervoud.

De religieuze verovering vanuit Silo.

Er zijn geen archeologische bewijzen gevonden voor het uitmoorden van de autochtone bevolking van Kanaän, zoals beschreven in het bijbelboek Jozua. Het verhaal van de genocide diende er later voornamelijk toe om de inwoners van het land ervan te overtuigen dat ze wel af moesten stammen van de Hebreëën; en dat zij allen tezamen dus 'het Uitverkoren Volk' waren van die ene God der priesters.

Deze volkerenmoord zou in Jericho zijn begonnen, maar de deskundigen zijn het erover eens, dat de vernietiging van deze stad veel eerder heeft plaats gevonden, waarschijnlijk door natuurgeweld, zoals een verwoestende aardbeving.

Onze analyse van het ontstaan van Hebreëën en daarna Israëlieten maakt duidelijk dat zo'n gruwelijke misdaad politiek ook volstrekt onmogelijk zou zijn geweest. Egypte zou onmiddellijk hebben ingegrepen. En indien dat, b.v. als gevolg van instabiliteit in dat land niet zou zijn gebeurd, dan hadden de Hettieten ongetwijfeld de hele regio veroverd.

Maar als Kanaän niet te vuur en te zwaard is onderworpen, hoe hebben de aanhangers van het monotheïsme uit Achetaton dan toch de uiteindelijke overwinning behaald?

Heel eenvoudig: door een religieuze verovering van de volkeren die daar al lang woonden. Volgens de wetten van de logica en op grond van ervaringen in andere continenten en op andere momenten van de wereldgeschiedenis heeft het proces zich in grote lijnen als volgt afgespeeld:

Milki-Mozes ofwel Amalek¹¹, 'de eerste der volken¹², die over de Egyptische geslachtsregisters had beschikt', en zelfs korte tijd de farao van Egypte had gespeeld, koesterde dezelfde ambities als de elite van Achetaton in Kanaän, die zich een lang leven hadden voorgesteld als heersers over de wereld. Een samenwerking tussen deze twee partijen was dus onomkoombaar ondanks hun slechte verhouding in het verleden en hun recente aanvaring in Kanaän.

Het was voor allen duidelijk dat er uit de veelheid aan stammen en bevolkingsgroepen in het land één volk gesmeed moest worden, dat slechts één God mocht aanbidden, die door maar één priestergroep werd gecontroleerd en beheerst, met aan het hoofd een hogepriester, die tevens koning was over het land, precies zoals een farao, en zoals Jozua. Dat is de manier om zeggingschap en macht te verkrijgen.

Maar dat volk moest dan wel gemanipuleerd en gepaaid worden met exclusiviteit. Deuteronomium 14:2 laat er geen misverstand over bestaan:

'Want gij zijt een volk, dat de Here, uw God, heilig is, en u heeft de Here uitverkoren om Hem een eigen volk te zijn uit alle volken, die op de aardbodem wonen'.

¹¹ Zie: Appendix-I van dit boek: 'Wie is wie in de bijbel'.

¹² Numeri 24:20.

Net als de volgelingen van Echnaton werd deze bonte verzameling van volken op den duur hét ene speciale volk dat door die éne God was uitverkoren, en verheven ver boven alle andere volkeren. In de bijbel heeft dit zijn weerslag gevonden in slogans als:

'Gij zult heersen; gij zult niet dienen'.

Letterlijk heet het¹³:

'Gij zult over vele volken heersen, maar over u zullen zij niet heersen'.

En Deuteronomium 20:11 luidt:

'Als zij (een stad waartegen men gaat strijden, RA=Rolf Alexander) u dan een vredelievend antwoord geeft en de poort voor u opent, dan zal de gehele bevolking, die zich daar bevindt, u tot herendienst verplicht zijn en u dienen'.

Met dit plan van de elites is men aan de slag gegaan. Na Abimeleks dood evenwel wilde men zijn weduwe Debora niet tot priesterkoning verheffen. En zo kwamen er Richteren, die wel priester waren en regeerden, maar niet tot koning werden gezalft, ook al omdat het ambt niet erfelijk werd. Maar door de eeuwen heen is het idee van 'moeten heersen' levend gehouden, zoals we weten van de Joodse Oorlog tegen de Romeinen, alsook uit de Middeleeuwse talmoed. En ook vandaag de dag nog wordt ermee geschermd. Zo stierf op 7 oktober 2013 op 93-jarige leeftijd de oud-opperrabbin der Sefardische Joden, Ovadia Josef. In de Volkskrant schrijft Ad Bloemendaal¹⁴:

'Als verweesde kinderen huilden politieke leiders in Israël gisteren op tv, bij de dood van rabbijn Josef. Meer dan een half miljoen mensen vulden gisteren de straten van Jeruzalem voor de begrafenis van de eerder op de dag overleden oud-rabbijn Ovadia Josef....Rabbijn Josef werd pas echt bekend, toen hij geestelijk leider werd van de religieuze emancipatiepartij Shas, opgericht door Oriëntaalse Joden.....Zijn wekelijkse predikdiensten in de kleine synagoge bij zijn huis leverden de vreemdste uitspraken op. Ooit liet hij weten dat God de goyim (de niet-Joden) heeft geschapen om de Joden te dienen. Vrouwen zonder zonen noemde hij 'niets waard'. Arabieren duidde hij aan als 'gifslangen'.'

Maar keren we terug naar de Oudheid. Om al die volken religieus te veroveren en onder dwang tot een eenheid te smeden is een langdurig en pijnlijk proces nodig geweest. Het begon aanvankelijk vanuit de stad Jisreël, maar de kern van de activiteiten werd al spoedig verplaatst naar een bestaande Kanaänitische stad, Silo genaamd. Hier waren de eerste successen geboekt, via relaties of familiebanden. De Godennaam EL kreeg daarbij meer nadruk dan die van Re,

¹³ Deuteronomium 15:6

¹⁴ De Volkskrant 8 oktober 2013.

zoals blijkt uit een deel van de oudste bijbelboeken (zie de Elowist¹⁵). De Kanaänieten in het noordelijk deel van het land herkenden zich in die God, en zij hadden al spoedig weinig moeite met het aanvaarden van de autoriteit van mensen die zulke machtige vrienden en verwanten hadden in Egypte. Uit tactische overwegingen evenwel zal de dwang om alle andere Goden te laten vallen de eerste tijd niet al te streng en dogmatisch zijn toegepast.

De belangrijkste priesters zoals Merire I (Merare) en Panehesy (Hebreeuws Pinehas of Pinechas) of hun opvolgers wilden wellicht geen tijd verliezen noch geld verspillen met de bouw van een grote nieuwe stad 'Jisreël'. Zij togen naar Silo, waarschijnlijk na de ramp van ca. 950 v.C.. Jisreël is dan ook nooit een echt grote stad geworden met indrukwekkende gebouwen. Na genoemde ramp werd er in Juda (later ook Judea genoemd) door vluchtelingen uit het Noorden een nieuw Jisreël gesticht, maar door de verovering van Jeruzalem werd ook dit stadje niet uitgebouwd.

Silo lag in Efraïm, en van genoemde Pinehas wordt vermeld dat hij land bezat in Efraïm, en dat hij daar zijn vader begroef. Later zijn er fantastische verhalen verzonnen over deze Pinehas, die in zijn 'geloofsijver' zijn speer plantte in een Israëliet, die tijdens een feest ter ere van Baäl met een vreemde vrouw, die 'uiteraard' ook werd gespietst, de liefde bedreef. Om zijn instemming hiermee te laten blijken liet God door middel van een plaag maar liefst 24.000 Israëlieten sterven¹⁶.

In Numeri 31:7 e.v. laat Pinehas alle mannen van het volk der Midjanieten afslachten, waarna Mozes zelf ook nog eens alle vrouwen liet doden, op de maagden na¹⁷.

Bekend uit de bijbel is nog een ander wapenfeit, n.l. dat Pinehas op bevel van God 25.100 Benjaminiten liet vermoorden en hun dorpen in brand steken, omdat enkele leden van die stam een door hun land reizende vrouw hadden verkracht en gedood.

Het zijn allemaal lugubere terreurverhalen, die later mede werden bedacht om het doel te bereiken: absolute heerschappij verkrijgen over het volk.

In de beginperiode zal het er echter heel wat diplomatieker aan toe zijn gegaan. Trouwens, de Amarna-bestuurders waren veel te beschaafd om zich in te laten met dit soort misdaden.

Men kan ervan uitgaan dat er onder de Hebreëen zwaar campagne werd gevoerd om zoveel mogelijk mannen tot het lucratieve priesterschap te verleiden, en om voor jonge jongens op allerlei wijzen de opleiding tot dit ambt aantrekkelijk te maken. Alleen zo kon binnen enkele decennia het gewenste resultaat worden bereikt, de religieuze macht in het hele gebied van Sichem, Silo en Jisreël overnemen. Er kwamen op die wijze zoveel (RE-)EL-priesters dat ze later

¹⁵ Oude delen van de bijbel, waarin voor God uitsluitend de naam Elohim (El) wordt gebruikt.

¹⁶ Numeri 25:6 e.v.

¹⁷ Over dit soort extreem bijbelgeweld schreef Dimitri Verhulst zijn 'Bloedboek'. Uitgeverij Atlas Contact 2015.

wellicht werden aangeduid als een aparte stam: Levi, die geen eigen land had, maar overal aanwezig was. Met Simeon zullen dan mogelijk later de priesters van Jhwh in het zuiden zijn bedoeld (zie de Jahwist¹⁸), want ook van hen wordt (net als van Levi) gezegd dat zij verdeeld zullen worden onder Jakob en verstrooid onder Israëel. Aartsvader Jakob zegt daar ook over deze priesters¹⁹:

'Simeon en Levi zijn broeders; hun gereedschappen zijn werktuigen van geweld'.

Van het stadje Silo is geschreven dat het ten noorden van Betel was gelegen, oostelijk van de grote weg, die van Betel naar Sichem loopt, en zuidelijk naar Lebona. Silo bestond inderdaad al in de besproken tijd. Aannemend dat de op genoemde locatie aangetroffen ruïnes van Khirbet Seilun inderdaad het oude Silo is, dan blijkt uit opgravingen door een Deense expeditie, dat die stad een kort tijdsbestek van grote bloei heeft gekend tijdens de ijzertijd, dus na ca. 900 v.C., in de periode voordat de Ark naar Jeruzalem werd overgebracht.

Volgens Jozua 18:1 werd de tent der samenkomst opgericht te Silo. En een ander bijbelboek²⁰ geeft ook aan dat het huis Gods te Silo was. Daarheen trok men om te bidden en te offeren (I Sam.1:3).

Deze 'tent der samenkomst', de provisorische voorganger van een echte tempel, werd ook wel Tabernakel genoemd. Dat woord is een weergave van het Latijnse tabernaculum, hetgeen tent, woning betekent.

In Exodus 26 geeft God aan Mozes zeer nauwkeurige voorschriften, hoe de tent moest worden gebouwd. Het is zeer de vraag of men dit later, toen deze tent al lang niet meer bestond, nog wel kon weten. Wellicht is de tent al meegebracht uit Heb, en werd deze elke avond opgezet om de ark te herbergen. Misschien is deze woning Gods echter pas in Jisreël vervaardigd, en was die inderdaad zo groot dat de naam 'tent der samenkomst' gerechtvaardigd was. Maar niet het hele volk kwam daar samen, maar de belangrijkste priesters en afgevaardigden ervan, want een andere aanduiding is 'woning der getuigenis'.

De tent die aanvankelijk ongetwijfeld van doek en huiden is vervaardigd, werd in de overlevering (en mogelijk terecht) steeds mooier, en bestond later uit vele met goud overtrokken planken, die elk in twee zilveren voetstukken stonden en aan de buitenkant gouden ringen hadden, waardoor dwarsbalken gestoken werden. De open oostzijde, waar de Zon(negod) opkwam, kon door een gordijn worden afgesloten. Over het houten geraamte kwamen de dekkleden; vier stuks van getwijnd fijn linnen, van geitenhaar, van roodgeverfde ramsvellen (de ram was het heilige symbool van Amon) en van tachasvellen. Van dit laatste is de betekenis niet bekend.

¹⁸ Oude delen van de bijbel, waarin voor God uitsluitend de naam Jhwh voorkomt. Later moest deze, nadat er een compromis was bereikt, worden uitgesproken als Adonai. Jhwh staat o.i. voor Jahoe-Ah, Jahoe is groot, machtig.

¹⁹ Genesis 49:5-7.

²⁰ Richteren 18:31.

In het achterste deel van deze godswoning, dat 'het allerheiligste' heette ofwel 'het heilige der heiligen', stond de ark des verbonds. In het voorste, grotere deel, 'het heilige', bevonden zich o.a. de tafel der toonbroden, de gouden kandelaar en het gouden reukaltaar. Dan was er ook nog een voorhof, afgebakend door zestig pilaren, waar het koperen brandofferaltaar stond en het koperen wasvat. Prachtige gordijnen van getwijnd fijn linnen, waarvan één van een veelkleurig weefsel van blauwpurper, roodpurper en karmozijn, gaven het geheel een bijzondere aanblik, waaraan het volk zich kon vergapen. Het moet een Egyptische erfenis zijn geweest.

Andere Richteren vóór koning David.

Wanneer we de vele Richteren de revue laten passeren die de bijbel aangeeft, stuiten we al meteen op een sprookje: na de dood van Jozua was namelijk Otniël de eerste van de velen, die het volk zogenaamd²¹:

'verloste uit de macht van hun plunderaars'.

Hoewel hierover in de Egyptische geschiedenis niets te vinden is, zou Israël in die tijd wreed onderdrukt zijn door de Mesopotamische koning Kusan-Risataïm. Otniël smeedt deze machtige vorst het land uit, en het volk kon weer een jaar of veertig verder leven. Wij citeren 'over zulke periodes van 40 jaar vrede' 'Alle bijbelse personen'²²:

'Dit werd een vast patroon in de tijd van de Richters: Israël was tot zonde vervallen; God strafte het door middel van een vijand; Israël toonde berouw; God verlostte zijn volk van de vijand; en daarop volgde dan een jaar of veertig –een rond getal dat in de Bijbel een generatie voorstelt- van vrede en voorspoed'.

Toen zulke verhalen werden verzonnen, gebeurde dit mede omdat de volken van Kanaän nog lang niet toe waren aan het monotheïsme. De priesters noemden dat 'zonden' en handelen tegen de wil van God. En met deze verhalen werd de mensen dan duidelijk gemaakt, dat zij niet de eersten waren, die in zonde vervielen. Ook hun voorouders waren wel eens 'fout' geweest, maar hadden daarna berouw getoond. 'Goed voorbeeld doet goed volgen'.

De tweede Richter zou Ehud zijn geweest, die Israël wist te bevrijden uit de klauwen van Eglon, de koning van Moab. Ehud doodde hem op listige wijze, wist uit Eglons paleis te ontsnappen, bracht vervolgens de Israëliëse strijdkrachten bijeen, die aan de westoever van de Jordaan het 10.000 man sterke leger van de dode koning in de pan hakten. Daarna volgde een vreedzame periode van maar liefst twee maal 40 jaar. Ehud strepen we dus in dit kader weg als historische

²¹ Richteren 2:16.

²² 'Alle Bijbelse personen', blz. 334. Uitgeversmaatschappij The Reader's Digest – Amsterdam, 1995.

persoon, want er kan geen woord kloppen van zo'n gebeurtenis tijdens het koningschap van Horemheb of van een van zijn directe opvolgers.

Samgar is de derde Richter, een van de kleinere. In die dagen werd Israël vrijwel onophoudelijk geteisterd door strooptochten vanuit het buitenland, althans volgens 'het Boek'. Samgar kwam hiertegen in actie²³:

'hij versloeg de Filistijnen met een ossenstok, zeshonderd man, zo verlostte hij Israël'.

Of Samgar met een ossenstok, een ongeveer drie meter lange houten paal met ijzerbeslag, echt in zijn eentje 600 vijanden wist uit te schakelen, laten we graag ter beoordeling aan de lezer over. Filistijnen (met hun ijzer) waren toen echter nog in geen velden of wegen te bekennen. Ook deze grandioze vechtersbaas Samgar moet derhalve afgevoerd worden. Het was mooi verzonnen, maar niet waar. En zo gaat het met meer Richteren. Denk b.v. aan Simson die contact had met Filistijnen, lang voordat die in het land waren.

De zogenaamde kleinere Richter Ibsan is weer een stuk geloofwaardiger. Ten eerste omdat hij voornamelijk een rechtsprekende rol vervulde en niet als aanvoerder in de strijd optrad; en bovendien omdat hij in het noorden was geboren, in een plaatsje Bethlehem ten noordwesten van Nazaret. Blijkbaar is er na de ramp van ca. 900 v.C. door vluchtelingen uit Israël een nieuw Bethlehem gesticht in Juda, want daar lag het toen.

Na zijn ambt zeven jaar te hebben vervuld, stierf Richter Ibsan een vredige dood, en werd hij begraven in zijn geboorteplaats. Het kleurrijkste wat over hem werd overgeleverd is, dat hij een rijk en vooraanstaand man was, want volgens Richteren 12:9.

'huwelijkte (hij) dertig dochters uit, en haalde dertig dochters van elders voor zijn zonen'.

De Richters van Israël hielden er blijkbaar nog een soort harem op na, zoals ook de Egyptische koningen dat deden, en later koning Salomon.

Van zijn opvolger Elon is nog minder bekend, behalve dat hij Israël wel tien jaar richtte.

Abdon die daarna kwam, en ook al een van die rustige vazallen van farao was, bleef acht jaar aan de macht. Hij verdient onze speciale aandacht, omdat hij afkomstig was uit Piraton (Pir-Aton), het Huis van Aton, dat na de aankomst van de Hebreëen was gesticht in het heuvelland van Amalek, niet ver verwijderd van Sichem en Silo.

Ook Abdon moet een welvarend man zijn geweest, want hij verwekte in zijn harem veertig zonen, die hem nog tijdens zijn leven dertig kleinzonen schonken.

²³ Richteren 3:31.

Samen reden deze nakomelingen op zeventig ezelhengsten (Richteren 12:14). Het moet een fraai gezicht zijn geweest.

De laatste twee Richters voor de herinvoering van het koningschap heetten Eli en Samuël. In de naam Eli herkent men gemakkelijk de naam van de Oppergod El. En Samuël zou in het Hebreeuws zijn 'Shemuel', 'Mijn God is El'. Maar naar onze stellige overtuiging betekent 'Sa-mu-El' in 'half-Egyptisch' gewoon 'Zoon van de God El', zoals later Davids zoon 'Sa-El-Amon' werd genoemd, 'Zoon van El-Amon', maar in de volksmond verbasterd tot Salomon. Het is een constructie helemaal in de trant van 'Ramose' en 'Thoetmozes'.

Eli zou veertig jaar Richter zijn geweest, maar we weten dat 40 jaar destijds betekende: 'een onbekend aantal jaren, maar wel veel'. Eli was hogepriester van (Re-)El te Silo, en had dus de ark des verbonds onder zijn hoede. Zijn twee zonen, Chofni en Pinehas waren, naar het schijnt, bij het heiligdom verbonden aan de organisatie van de rituele tempelprostitutie, iets wat in die tijd gebruikelijk was en volstrekt normaal, maar in later eeuwen werd veroordeeld. I Samuel 2:22 maakte daar dan ook van:

'Zij sliepen bij de vrouwen die dienst deden bij de ingang van de tent der samenkomst'.

Op een dag zag Eli, zittend bij deze 'tempeldeur' dat een zekere Hanna, een vrouw die met haar man Elkana voor de jaarlijkse offerdienst in Silo verbleef, tijdens het bidden zat te huilen. Hij vernam al snel dat God

'haar moederschoot toegesloten had'²⁴,

d.w.z. dat zij evenals de moeder van Simson onvruchtbaar was. Maar op voorspraak van Eli kreeg Hanna toch een mannelijk kind, dat zij de naam 'Zoon van de God El' gaf. Toen dan deze Samuël een kleuter was, bracht Hanna hem naar Silo om daar onder Eli te dienen, zoals ze aan God had beloofd. Daar groeide het kind op in de traditie van de priesters van Amon en van Aton.

²⁴ I Samuel 1-5.

1.2. David met zijn Filistijnen legt de basis.

Egypte ten tijde van de Richteren.

Uit geen opmerkingen in de bijbel zijn er aanwijzingen gevonden, dat Israël ooit tribuut heeft betaald aan de koningen van Egypte. Maar dat is natuurlijk niet bepalend.

Na de dood van Abimelek werd de oudste dochter van Echnaton, de Grote Erfgename van de goddelijke Ahmose-Nefertari, officieel de vazal van een van haar vaders legeraanvoerders, generaal/ farao Horemheb. En in stilte heeft deze zwager²⁵ van Debora's moeder, Nefertite, haar en de Hebreëen bescherming geboden tegen alle vijandigheid jegens hen in de Twee Landen van Re én in Kanaän zelf.

'Farao Horemheb wist in Palestina het gezag van Egypte te handhaven',

zo verzekeren ons de deskundigen. En dat sluit alle wilde, bijbelse verhalen uit over zogenaamde 'grote Richters' die oorlogen voerden, waarbij massa's doden vielen, zowel Israëlitische alsook andere. De vele tienduizenden dode Israëlieten uit die veldslagen en andere bloedbaden moesten voor latere generaties vooral 'bewijzen' hoe groot en talrijk 'het volk Gods' wel niet was geweest vanaf het begin dat het Kanaän had 'veroverd'. De onmogelijke cijfers van het boek Numeri vulden die illusie verder aan.

De Zeevolken.

Deucalion is een figuur uit de Griekse mythologie, de zoon van Prometheus. Toen Zeus het 'misdadige' mensengeslacht ca. 1600-1500 v.C. door een zondvloed wilde gaan vernietigen, bouwde Deucalion op raad van Prometheus een ark, waarmee hij en zijn vrouw Pyrrha veilig landden op de berg Parnassus. Deze Deucalion geldt als de stamvader der Hellenen (Grieken). Over de vraag, waar de overige volkeren dan vandaan kwamen, maakten de Grieken zich niet druk. De nieuwe natuurramp van ca. 950 v.C. is wellicht mythologisch verklaard met het verhaal dat de Zonnegod Helios zijn zonnewagen even uitleende aan zijn zoon Phaëton, die de paarden helaas niet in bedwang kon houden.

Wat er rond 950-900 v.C. precies aan de hand was in ons zonnestelsel, is een onderwerp voor een andersoortige studie. Duidelijk is in elk geval dat natuurgeweld, maar soms ook de hand der mensen, in die jaren in het Nabije Oosten een spoor van verwoesting heeft aangericht, zoals de archeologie heeft

²⁵ Farao Horemheb was gehuwd met Nefertite's zus Moetnedjemet.

kunnen vaststellen. En de gevolgen van die klaarblijkelijke ramp zijn ook wereldwijd ondervonden. Vanuit het relatief laag gelegen Europa zijn er toen over land met hun ossenkarren volkeren gevlucht naar China en India, naar Griekenland (Doriërs) en Klein-Azië, naar de Siberische steppen en naar Perzië; en over zee naar het hele oostelijke deel van het Middellandse Zeegebied, inclusief de Turkse kust, Syrië/Libanon, Kanaän, Egypte en Libië.

Van het Griekse vasteland verdwenen bewoners naar Cyprus, maar vooral toch naar de kust van Klein-Azië, dat Ionië ging heten, en dat met zijn vruchtbare rivierdalen eeuwenlang het belangrijkste deel van de Griekse wereld zou gaan vormen, de 'Hoorn des Overvloeds', die mensen voortbracht als Homeros, Thales van Milete, Herodotos en vele, vele anderen. En dat Klein-Azië werd door oude inwoners weer verruild voor Mesopotamië, Syrië, Italië en Kanaän. Het Rijk der Hettieten verdween van de aardbodem; en in hun land vestigden zich o.a. Phrygiërs uit Europa. Groepen Hoerrieten uit Mitanni vluchtten zuidwaarts, en vele Hettieten kwamen samen met vluchtelingen uit Europa waarschijnlijk in Assyrië terecht, waar zij al spoedig een nieuw wereldrijk zouden stichten, met ijzeren wapens van een hoogwaardige kwaliteit staal. De Doriërs introduceerden vanuit Europa dit metaal in Griekenland, Klein-Azië, Kreta etc.; en het was al ras niet meer weg te denken uit de nieuwe, elkaar met ijzeren wapens bestrijdende samenlevingen. De IJzertijd had een aanvang genomen.

De stadstaat Oegarit (Ugarit, niet ver van de huidige Syrische havenstad Latakia) hield op te bestaan, en de mensen verspreidden zich naar elders, zoals ook naar Kanaän en Israël. De laag gelegen Vlake van Jisreël stroomde leeg, en de bewoners zochten her en der in het land hun toevlucht. Israël scheen van de aardbodem verdwenen te zijn. En dit 'heugelijke nieuws' bereikte al spoedig het Egyptische hof. Waren de ketters tot dan toe doodgezwegen in het land aan de Nijl, de vernietiging van Israël werd niet lang daarna door de opvolger van Ramses II, koning Merenptah, vastgelegd op een herdenkingssteen, die daardoor de naam 'Israël-stèle' heeft gekregen. Deze werd door Petrie ontdekt in Merenptah's dodentempel te Thebe, en bevindt zich nu in het museum te Cairo.

Door de natuurramp waren volkeren in de wereld op drift geraakt, en Egypte heeft zich toen teweer moeten stellen tegen Libiërs en binnenvallende Zeevolken. Maar farao Merenptah doet het op zijn stèle (geheel volgens de traditie overigens) graag voorkomen, alsof de schade aan resp. de vernietiging van andere landen en Rijken juist zijn werk was. De belangrijke slottekst van deze Israël-stèle is dan ook als volgt:

'De prinsen liggen voorover, en zeggen 'Vrede!' Niet één onder de Negen Bogen heft zijn hoofd op. Tjehenoë (Libië) is een woestenis; Chatti (Hettietenrijk) is tot zwijgen gebracht; Pa-Kanaän (Palestina) is beroofd met elke vorm van kwaad; Askelon is weggevoerd; Gezer is ingenomen, Jenoam bestaat niet meer; Israël ligt braak – zijn

zaad is niet meer; Choerroe (Syrië) is weduwe geworden door de hand van Egypte. Alle landen zijn samen tot zwijgen gebracht. Ieder die zich roerde is aan banden gelegd'.

Aldus de Israëel-stèle van farao Merenptah²⁶ enkele jaren na de ramp.

Onbedoeld heeft deze koning op deze steen de naam Israëel vereeuwigd. Het volk, of beter gezegd 'de cultuur', was niet vernietigd, maar zou in de verstrooiing van Kanaän verder opbloeien en ontzagwekkend om zich heen grijpen. Want als er één ding duidelijk wordt gemaakt door deze Israëel-stèle, dan is het wel dat Israëel in die dagen nog slechts een klein deel omvatte van geheel Palestina. Pa-Kanaän wordt apart genoemd naast enkele belangrijke stadstaten, waaronder Israëel er slechts één is. Maar met het hoger gelegen Jeruzalem schijnt niets aan de hand te zijn geweest.

Van farao Merenptah is met zekerheid bekend dat hij strijd leverde met 'het Westen en het Noorden'. In de noord Afrikaanse kustgebieden waren namelijk ook volkeren op drift geraakt, en inscripties in Karnak verhalen ons over een veldtocht tegen de Libiërs, die afkomstig waren uit 'Cyrenaica', en hun bondgenoten, en wel in het 5de jaar van farao Merenptah. Deze trad als overwinnaar te voorschijn uit het strijdperk. En de enorme buit, die hij had gemaakt, omvatte zilver en goud, wapens en meubelen, rundvee en geiten, want de mensen waren gekomen om zich voorgoed te vestigen in een land, dat hun woedende Goden hopelijk met rust zouden laten. Onder de bondgenoten van Merery, de koning van Libië, bevonden zich Sjarden, Shekelesh en Ekwesj, van wie in de grote inscriptie te Karnak wordt gezegd dat zij allen tot 'de landen van de zee' behoorden. De Middellandse Zee was een soort groot binnenmeer. De echte Zee was de Atlantische Oceaan.

Terwijl we inmiddels de Zeevolken in Kanaän kennen onder de namen Filistijnen (Peleset in het Egyptisch) en 'de stam Dan', zijn ze in Egyptische inscripties ook vastgelegd door Ramses III van de twintigste dynastie, welke volgens Egyptologen zo'n 26 jaar na de dood van Ramses II aantrad. Als we ons realiseren dat van die 26 jaar er 10 door Merenptah worden opgeëist en nog eens zes jaar door diens opvolger Seti II, dan blijven er slechts ongeveer 10 jaar over voor de overige vier koningen, Amenmesse (of Amen-Mose), Siptah, Tausret (Taoesert) en tenslotte Sethnacht, welke laatste de nieuwe dynastie grondvestte. De periode na de ramp en de inval der Zeevolken is er dus een geweest van grote chaos, die pas eindigde bij Ramses III, die 32 jaar aan de macht zou zijn gebleven. Op zijn graftempel schreef deze Ramses III over de Zeevolken én de vluchtelingen overland:

²⁶ David M.Rohl: 'Farao's en de Bijbel', Zoektocht naar mythen en geschiedenis; blz. 113. Uitgeverij GROEN - Heerenveen. 1998.

'Ineens raakten alle landen op drift, ondergedompeld in oorlog. Een kamp werd op een plaats in Amor (Amoerroe²⁷) opgeslagen. Zij richtten de bevolking ervan te gronde. Geen land kon weerstand bieden tegen hun wapens. Ze trokken op naar Egypte terwijl de vlam voor hen werd voorbereid. Hun verbond bestond uit de Peleset, de Tjeker, de Shekelesh, de Sjarden, Denyen en Weshes. Zij maakten zich meester van de landen tot aan de einden der aarde, vastberaden en vol vertrouwen: 'Onze plannen zullen slagen.'

Bedoelde wapens, waaraan 'geen land weerstand kon bieden', bestonden uit ronde schilden, speren en lange, taps toelopende tweesnijdende zwaarden, zoals afgebeeld in Medinet Haboe. Met de Zeevolken kwam ook de IJzertijd naar deze contreien.

En terwijl de Peleset, Tjeker en Denyen door Ramses III in Medinet Haboe worden afgebeeld met opvallende gevederde kronen, dragen de Sjarden helmen met hoorns.

De farao beweerde op zijn tempel dat een verbond van Zeevolken in het achtste jaar van zijn bewind Egypte vanuit zee dreigde aan te vallen. Hij versloeg hen, althans volgens zijn inscripties, zowel te land als op zee.

Historici vermoeden dat verschillende kleine slagen hier tot één grote allesomvattende gebeurtenis zijn samengevoegd. In elk geval wordt zijn overwinning beschouwd als zwaar overtrokken. O.i. is het zelfs niet uitgesloten dat Ramses III voorvallen uit het recente verleden tot de zijne heeft gemaakt om als tweede koning van de 20ste dynastie zijn koningschap te rechtvaardigen. Zijn vader Sethnacht heerste immers slechts 3-4 jaar, maar krijgt van zoon Ramses wel de eer dat hij de troon van Egypte heeft gezuiverd, toen die besmet was geraakt door ketters in een tijd dat de Goden werden behandeld als mensen, en toen een Syriër de macht greep. Dit verhaal uit de Papyrus Harris, die dateert uit de laatste jaren van Ramses III, en waarin de farao –hoewel hij nog in leven is– zichzelf ook 'de Grote God' noemt, is door ons in 'Abrahams familiechroniek' aangehaald. Het beschrijft in feite, zoals we daar aantoonen, de Achetaton-tijd, en citeert zelfs uit de Restauratiestèle van Toetanchamon. De Syriër die in Egypte²⁸ de macht had gegrepen, hebben wij toen 'geïdentificeerd' als:

'Abimilki/Abimelek (Ilimilki) – Toetoe/Doedoe – Semanchkare - Milkilim (Ilimilki) – Abimelek/ Amalek –Dodo/Dadoea/Mardoek – Mozes II – Milki-Mozes - Jozua'.

²⁷ In Noord Syrië het gebied rond de oude havenstad Oegarit, tegenover het eiland Cyprus.

²⁸ Zie 1) in dit boek Appendix-I: Wie is wie in de bijbel? En 2) Rolf Alexander: 'Abrahams familiechroniek'.

De 20ste Dynastie was in chaos ontstaan. De ramp van ca. 950 v.C. had de natuur zodanig in de war gebracht, dat er 'een serie veel te lage Nijloverstromingen' volgde.

Nog slechts enkele jaren duurde ná het tegenhouden der Zeevolken Merenptah's regeerperiode. Hij was één van de zeer vele zonen geweest van Ramses II, de grote koning die zelf ál te lang had geregeerd, en op het eind van zijn leven seniel begon te worden. Of de natuurramp nog tijdens Ramses' leven, of kort daarna plaats vond, laat zich moeilijk reconstrueren. Feit is dat zo'n catastrofe in de oudheid een koning persoonlijk werd aangerekend. Deze heerser was namelijk niet in staat geweest om de kosmische orde in harmonie te handhaven, een van zijn belangrijkste taken. En hoewel Ramses' regering een tijd van grote voorspoed, rust en vrede was geweest, was het na zijn dood snel gedaan met zijn dynastie. De tijd waarin Sethnacht de macht greep, ongetwijfeld met behulp van een Orakel van verontruste priesters, was inderdaad duister en onzeker na de onrust over de natuurverstoring en de dreiging van binnenvallende volkeren. Maar Sethnacht's opvolgers buiten later deze situatie uit door hun dynastie de eer te geven van de bevrijding van het land uit een goddeloze toestand van vele jaren, waarin 'een Syriër de macht had gegrepen'. We herhalen het nog maar eens een keer voor alle duidelijkheid.

Ramses III slaagde er nog in om prachtige gebouwen te laten verrijzen, waarop hij in duidelijke inscripties zijn geslacht Egypte liet redden van verbijsterende gevaren. Maar al tijdens zijn eigen regeerperiode begon er voor Egypte een lange tijd van verval. Zijn laatste jaren worden gekenmerkt door ambtelijke corruptie bij de inzameling van voedsel en achterstallige lonen in natura van de grafarbeiders te Deir el-Medina, hetgeen zeer destabiliserend werkte. Er volgde een moordaanslag op de farao, niet georganiseerd door bestolen arbeiders maar door leden van de harem, het hof en de regering. Het kon nog net op tijd worden verijdeld. Er was bestuurlijke onkunde, ontrouw onder zijn medewerkers, geruzie in zijn familie, kortom genoeg ellende om voor het nageslacht te compenseren met glorieuze geschiedvervalsingen.

Zijn zoon Ramses IV regeerde slechts zes jaar, een periode waarin hij toch nog heel wat bouwde, want nog altijd kon de koning beschikken over hoge inkomsten. Maar die kwamen blijkbaar niet uit Syrië/Palestina. Daar ging men geheel zijn eigen gang.

Wie zal er zich over verbazen dat de nakomelingen van Sethnacht in die netelige omstandigheden hun dynastie wilden versterken door het annexeren van heldendaden uit een eerder tijdvak?

En zij waren niet de enigen die meenden ongestraft aan geschiedvervalsing te kunnen doen. Eeuwen later nog zou de secretaris van de Joodse profeet Jeremia, dan wel de profeet zelve, die bij zijn vele harde veroordelingen van het arme volk ook vaak de Egyptische literaire vorm der profetie gebruikte om zo reeds geschied onheil aan te wenden om de mensen van zijn eigen ideeën te overtuigen, iets dergelijks doen. De Amerikaanse schrijver Immanuel Velikovsky, altijd geneigd om de bijbel als historische bron van de eerste orde te beschouwen, liet er zich door bij

de neus nemen, en hij zette er zelfs de hele geschiedenis voor op zijn kop. In zijn boek 'Ramses II en zijn tijd' schrijft²⁹ hij:

'Merenptah, wiens troonnaam Hahrama'e luidt, was de farao Hofra uit het Oude Testament en de Israël-stèle, naar men meende de eerste vermelding van Israël in de geschiedenis, verwijst niet naar de Exodus uit Egypte, maar is een echo van de klaagliederen van Jeremia, met identieke uitdrukkingen en zelfs zinnen. Het was de tijd van de Ballingschap'.

Jeremia leefde inderdaad rond de tijd van de Ballingschap en tijdens zijn gedwongen verblijf in Egypte schreef hij heel wat oude teksten over voor zijn beruchte klaagliederen en zogenaamde profetieën! Zo ook de Israël-stèle van Merenptah. Velikovsky had het kunnen weten.

De Filistijnen veroveren Kanaän.

Laten we nu eerst even in grote lijnen het vervolg van de geschiedenis schetsen, zoals zich dat naar onze mening heeft afgespeeld, los van allerlei mythen en legendes in de bijbel:

Aangevoerd door een roodharige Kelt vielen de Filistijnen Kanaän binnen, en veroverden binnen afzienbare tijd dit land in chaos, inclusief de stad die wij nu Jeruzalem noemen. Wat hen in Egypte niet was gelukt, slaagde wel in Kanaän.

De leider zal een onuitspreekbare naam hebben gehad, zoals later de Galliër Vercingetorix, want hij is, kort en krachtig, de geschiedenis ingegaan als David. David zou 'beminde' betekenen, maar wij zijn al meer 'Hebreeuwse' namen en woorden tegengekomen, waaraan men later uit onwetendheid maar een aantrekkelijke betekenis had gegeven. Onderzoekers nemen aan, dat David een afkorting is van het woord 'Dawidum', waarvan sprake is in de Mari-brieven, en hetgeen 'opperbevelhebber' zou betekenen, 'aanvoerder'.

En zij kwamen per schip, met een hele vloot, en waarschijnlijk in meerdere golven, een bonte verzameling van Zeevolken, die later allemaal Filistijnen gingen heten.. Het Lied van Debora gewaagt in een aardig anachronisme van hen:

'En Dan, waarom toefde het bij de schepen?'

De naam Dan, zo neemt men aan, is verwant aan de Homerische Danaoi (Denyen).

Vanaf toen pas kunnen we van Palestina spreken, het land van de Filistijnen, dat voor goed verloren was gegaan voor Egypte. En Juda was daar een onderdeel van, de landstreek die veel later zijn naam zou geven aan de culturele erfgenamen van Piraton (Achetaton), van Heb-Re en van Jisreël: de Joden! En

²⁹ I.Velikoveski 'Ramses II en zijn tijd, pag.275. Ankerbooks 1980. Uitgeverij Ankh-Hermes bv Deventer.

verder: over Davids moeder zwijgt de bijbel, maar heel toevallig weet dit boek wél te melden dat David een overgrootmoeder Ruth had, die zogenaamd uit Moab afkomstig zou zijn, een vijandelijke stam. Waarschijnlijk betekent dit gewoon dat David een vreemdeling was, van onbekende oorsprong.

Maar laten we, alvorens koning David nader te bezien, eerst eens de algemene situatie bekijken. Tamelijk ver in het noorden van Syrië lag de havenstad Oegarit (Ras Shamra), tegenover het eiland Cyprus. De laatste koning van Oegarit, voordat deze stad ten onder ging, heette Hammoerabi. En met de koning van Alasia wisselde deze brieven uit, die expliciet gewag maakten van een bedreiging vanuit zee. De allerlaatste brief van Hammoerabi is niet meer verstuurd, want hij werd aangetroffen in een pottenbakkersoven van het paleis in Oegarit. Hierin schrijft de koning:

*'Mijn vader, de schepen van de vijand zijn er al, ze hebben mijn steden in brand gestoken en al grote schade in het land aangericht (...) wist u niet dat al mijn troepen in het land der Hettieten gelegerd zijn en dat al mijn schepen nog steeds in Lycië zijn aangemeerd en nog niet zijn teruggekeerd?'*³⁰

De van huis en haard gevluchte Zeevolken leden na verloop van tijd uiteraard honger, en plunderden de landstreken waar ze aan land gingen, waarbij ze blijkbaar de bevolking intimideerden door brandschatting en ander geweld, op zoek naar nieuwe veilige woonplaatsen voor hun eigen volk. Naast het natuurgeweld van de ramp zijn er dus ook door de op drift geraakte volkeren vernielingen aangericht.

Maar doordat Oegarit ophield te bestaan, is er wel een schat aan informatie bewaard gebleven, die anders zeker verloren was gegaan. In 1929 namelijk maakte men daar het begin met het opgraven van een opmerkelijke reeks documenten die de grote verwantschap in cultureel en religieus opzicht met het bijbelse Kanaän aantonen. De naam Oegarit was allang bekend uit andere documenten van elders, maar de stad zelf werd pas door toeval ontdekt doordat een Arabische boer eind 1928 op een graftombe stootte, en daar ruchtbaarheid aan gaf. Een snel in het leven geroepen Franse expeditie vond in 1929 al na een paar weken graven een tempel met archieven. Na bestudering hiervan kwam de vooraanstaande Franse deskundige Charles Virolleaud, tot de slotsom dat Oegarit een alfabet had gebruikt met ca. 30 tekens, maar wel in spijkerschrift. En de taal van de stadstaat bleek aan het latere Fenicisch en het Hebreeuws verwant.

Al voor de ramp bestond er een culturele homogeniteit in Syrië/Kanaän ten noorden van Jeruzalem en Juda, zo blijkt uit het Abimelek-tijdperk, maar het is ook voor de hand liggend dat na de verwoesting van Oegarit veel inwoners hun

³⁰ 'De 70 beroemdste mysteries van het Oude Egypte', De Geheimen van de Farao's ontsluitend; samengesteld door Bill Manley, pag. 179. Uitgeverij Thoth.

heil zochten in Fenicië en Kanaän. En hun invloed daar is niet onaanzienlijk geweest. Over hun mythologie schrijft Cyrus H.Gordon³¹ o.a.:

'Zo staat er b.v. over de held Daniël, de gunsteling van Baäl, dat hij zijn tijd doorbracht met het behartigen van de zaak der weduwen en wezen – in volmaakt oudtestamentische bewoordingen. Ook lezen we dat Baäl (in een van zijn betere ogenblikken) de offers der boosaardigheid verafschuwt. De gedachte en de vorm vinden hun weerklank in het Oude Testament en wij denken hierbij in het bijzonder aan passages in Amos'.

Voor alle duidelijkheid: Amos is een afkorting van het Egyptische Amozes (Amose), de naam van de eerste farao van de 18de Dynastie; een naam die in de beginperiode wel in Israëel, maar niet in Juda voorkwam. En de bijbelse naam Daniël stamt dus uit Oegarit.

Toen de Hebreeën in hun nieuw-beloofde land in de Vlakte van Megiddo arriveerden, stelden zij om aansluiting te vinden bij de plaatselijke bevolking hun eigen God Re gelijk aan de Syrische Oppergod El, die ook in Oegarit heerste. De Egyptische Zonnegod Re of Ra werd beschouwd als Schepper. Hij was een Oergod die in den beginne ontstond door opgang uit het Oerwater, Noen. Jozua werd later 'zoon van Noen (Nun)' genoemd.

De Oegaritische Oppergod El³² was de vader van mensen en Goden. Eén van zijn epitheta is 'Schepper der schepselen'. De Hoofdgod van Juda, Jahoe, die later onder 'Egyptische' invloed 'Jahoe-Ah' is gaan heten, zou in overleveringen boven het Oerwater gaan zweven en door Hemel en Aarde te scheiden de wereld scheppen met alle levende wezens erop. El was zachtmoedig van aard, altijd vriendelijk en nooit toornig. El's vrouw is Asjerah (Ashera), en zij wordt in de Joodse bijbel de 'Voortbrengster der Goden' genoemd.

Israëel en Juda brachten brand- en plengoffers, zoals ook Egypte, Oegarit en vrijwel alle andere culturen dat deden. Maar in de bijbel vinden we ook talloze gegevens terug uit de literatuur van Oegarit. Om een paar voorbeelden te noemen: de uit Egypte al bekende zeven vette en zeven magere jaren, die in Oegaritische mythen aan Baäl resp. aan Môt, de God van de onderwereld, worden toegeschreven; de zeventig zonen (zoals de broers van Abimelek); het zondvloedverhaal; wijsheidsteksten en hymnen; de sabbatsperioden; het veelkoppige monster Leviathan, dat in de Griekse mythologie Hydra heet en daar door Herakles wordt bestreden, etc.etc. Wij citeren:

³¹ Cyrus H.Gordon: 'Opgravingen in Bijbelse grond', pag. 95. Prisma-boeken. Uitgeverij Het Spectrum 1960.

³² EL was de Heer (de Baäl) van Oegarit. Toch was er ook een andere God met de naam Baäl. Deze Baäl (wiens minnares Anat heette, Godin van Liefde en Oorlog) was zeer populair. Hij woonde op de Sapan, een berg in het noorden. Hij was de Natuurgod, wiens epitheton 'de wolkenberijder' in een van de psalmen op Jahoe-Ah wordt toegepast.

'Het verslaan van Leviathan, het zevenkoppige monster, wordt ook aan Baäl en Anat toegeschreven. De epitheta die Leviathan beschrijven (zowel als de naam zelf) zijn woord voor woord dezelfde als in het Oude Testament; dat wil zeggen: zij zijn niet alleen eender in vertaling – het zijn precies dezelfde woorden, net als het Nederlandse 'man' niet alleen hetzelfde betekent als het Duitse Mann maar ook hetzelfde woord is. En zoals Baäl (of Anat) Leviathan in de Oegaritische mythologie verslaat, zo verslaat Jahweh het zevenkoppige monster in de Hebreeuwse mythologie'.³³

In het oude Egypte waren dromen belangrijk. We weten dat van droomuitleggers als Jozef. In een droom was ook farao Thoetmoez IV in Memphis bezocht door de God die hem belangrijke mededelingen deed. Ook de Oppergod El bezocht zijn geliefden in dromen en onthulde hen dan de toekomst of gaf hen raad. In de bijbel gebeurt dat eveneens, maar daarin werden later alle Goden naast Jahoe-Ah gedegradeerd tot (aarts)engelen. Zo was Gabriël oorspronkelijk de machtige Godencombinatie 'Geb-Re-El'. Om dit te begrijpen moet men weten dat Geb in Egypte de Aardgod was, en dat in een van de Egyptische mythes Re de zoon was van deze grote Geb (en van de Hemelgodin Noet)³⁴.

Een andere naam voor de Machtige is Michaël. Micha-El betekent 'Wie is gelijk El'? Later heeft men daarvan gemaakt 'Wie is als God'? El werd toen niet meer gezien als de naam van de Oppergod van Syrië, maar moest na het grote 'Priestercompromis' eenvoudig 'God' gaan betekenen, de énige.

Volgens Daniël 10:13,21 en 12:1 beschermt Michaël het vrome Israël. Het Nieuwe Testament noemt in de brief Judas 9 hem de aartsengel die met de Satan strijdt om het lijk van Mozes³⁵. En in Openbaringen 12:7-12 voert Michaël oorlog tegen de Draak. Het zijn allemaal later erbij geraapte mythen.

De Oegaritische tabletten zijn van belang vanwege hun verband met de dichtkunst van de bijbel. Maar daarnaast hebben ze hun eigen literaire waarde. Sinds de ontcijfering van de Egyptische hiërogliefen en het Mesopotamische spijkerschrift vormen zij de belangrijkste bijdrage tot de literatuur van de Oudheid.

Maar er is nog iets anders van belang. De grote bloeiperiode van Oegarit lag tussen 1500 en 900 v.C. Mensen uit Europa moeten rond 1500 v.C. een variant van de Grote Oorlog mee hebben gebracht. Deze was volgens de Oegarit-tabletten begonnen met het verlies van de beloofde bruid van de held Kret, namelijk de schone prinses Hoerrai, wier lotgevallen vergelijkenissen vertonen met die van Helena van Troje uit Homeros' Ilias³⁶.

³³ Cyrus H.Gordon: 'Opgravingen in Bijbelse grond', pag. 99 (Voor El en Baäl: zie ook pag.95, 96 en 98). Prisma-boeken. Uitgeverij Het Spectrum1960

³⁴ Zie de GWPE (= de Grote Winkler Prins Encyclopedie): onder Ra.

³⁵ De GWPE: Zie Micha en Michaël

³⁶ Cyrus H.Gordon: 'Opgravingen in Bijbelse grond', pag. 100-102. Prisma-boeken. Uitgeverij Het Spectrum1960

Aan de Syrisch/Libanese kust leefden ten tijde van de ramp van 900 v.C. volkeren, die daarna beroemd werden en nu bekend zijn onder de naam Phoeniciërs (Feniciërs) , genoemd naar de Kush-mensen uit Poent. Naast alle culturele en wetenschappelijke bagage, die zij bij zich droegen, werden de Phoenicische steden ook nog eens verrijkt met de technische kennis en de scheepsbouwwerf van de Zeevolken uit Europa, die vele eeuwen lang op Amerika hadden gevaren³⁷, daar gegevens hadden uitgewisseld en er zelfs cocaïne hadden gekocht, zoals is aangetroffen in het graf van Toetanchamon. De Phoeniciërs gingen dan ook vanaf ca. 900 v.C. schitterende schepen bouwen, met aan de uiteinden dierenkoppen, zoals die heel vroeger werden aangebracht op rotstekeningen van schepen in Scandinavië. Phoenicië kwam pas écht tot zijn grootse vorm ná de veranderingen ter plaatse als gevolg van de catastrofe van ca. 950 v.C.

En terwijl Oegarit zijn lettertekens nog in het Soemerische spijkerschrift had verborgen, gingen de Phoeniciërs en mét hen de Grieken openlijk gebruik maken van Runen, en doorbraken daarmee het taboe van heiligheid van deze 'goddelijke Geheimen'.

In onderlinge concurrentie gingen Phoeniciërs en Grieken al spoedig het Middellandse Zeegebied verkennen en koloniseren. De Phoeniciërs werden de grootste zeevaarders en voeren zelfs rond Afrika, maar de Grieken brachten de meest unieke beschaving voort, en maakten zich daarmee onsterfelijk. De moderne Westerse beschaving is in belangrijke mate op hun verworvenheden als humanisme en democratie gebaseerd, naast uiteraard de liefdeleer van Boeddha, die via het Joodse geschrift 'Testamenten der Twaalf Patriarchen' in de christelijke bijbel belandde. We zullen het nog zien gebeuren.

In Palestina waren al vrij snel na hun aankomst de Filistijnen heer en meester geworden over bergen en dalen. Het door allerlei groepen mensen versnipperde land verkeerde in totale chaos na het natuurgeweld, dat wellicht veel zeewater binnenbracht in vooral de relatief laag gelegen Vlakte van Jisreël, waardoor veel bewoners zich ijlings naar elders hadden begeven.

De goedbewapende nieuwkomers zullen in het land hier en daar wat tegenstand hebben ondervonden, maar toen ze al heel gauw een macht van betekenis bleken te zijn, haastten allerlei groeperingen en stadstaatjes zich om zich bij hen aan te sluiten. En tot deze 'loyalisten' behoorden beslist ook de priesters van Re-El. Eindelijk zagen die een kans om in een verenigd land weer op centraal niveau invloed te gaan uitoefenen, zoals hun overleveringen dat bevalen:

'Gij zult over anderen heersen'.

Als je de bijbel leest, is het echter net of Israël, en dat zijn nota bene dan al 'de Joden' (van Juda; weer zo'n anachronisme) reeds de baas zijn in vrijwel het hele land. En een herdertje uit Bethlehem, ten zuiden van Jeruzalem, verslaat Goliath,

³⁷ Rolf Alexander 'Kinderen van Atlas', ISBN-nummer: 9789402146967.

de Filistijnse kampioen in een 'Keltisch tweegevecht', en veroverd later, overigens wél met een leger Filistijnen, Jeruzalem, de zo begeerde stad der Jebusieten. Maar Israël en Juda hadden in die jaren nog niets met elkaar van doen. En om dit feit later te verhullen, werd Jeruzalem in Benjamin geplaatst i.p.v. in Juda. In het bijbelboek boek Jozua³⁸ lezen we dan ook:

'De Judeeërs echter konden de Jebusieten, die in Jeruzalem woonden, niet verdrijven, zodat de Jebusieten bij de Judeeërs in Jeruzalem zijn blijven wonen tot op de huidige dag'.

In latere overleveringen werden de Filistijnen voornamelijk gelokaliseerd in het gebied van Gaza en Ashkelon, maar gedurende vele jaren waren zij in het hele land de baas, en op vele plaatsen aanwezig, tot zij zodanig geïntegreerd raakten in de lokale bevolking dat zij daar als zelfstandig volk vrijwel ophielden te bestaan. Hun dominante aanwezigheid is echter niet over het hoofd te zien. Want hoewel een groot deel van deze vreemdelingen zich zou laten opnemen in 'het Uitverkoren Volk' en daarmee hun oorspronkelijke eigen identiteit verloren, lieten zij meerdere sporen na in de vorm van namen. Zo is Galilea een variant van de naam Gallië. En 'Chaldeeën' is de naam van een bevolkingsgroep die zich enige tijd in Turkije/Syrië ophield om vervolgens neer te strijken in zuidelijk Mesopotamië en daar als tegenhangers van de Druïden van Brittannië geschiedenis te schrijven. De benaming Chaldeeën is dus een verbastering van het woord 'Kelten', duidelijker nog dan de naam Galaten dat is, de Kelten uit het Rijnland die enkele eeuwen voor onze jaartelling in Turkije neerstreken, en aan wie Paulus nog een brief heeft geschreven.

Maar terwijl Chaldeeën en Galaten over land waren gekomen, arriveerden de Filistijnen van 'Dan' per schip uit o.a. Gallië. We vinden dat terug in het door de eeuwen heen terugkeren van het 'Joodse' denken naar enigerlei ervaring met de zee, terwijl toch de 'officiële lezing' van de bijbel is dat Abraham kwam uit het Ur (Oer) der Chaldeeën in Irak, waar geen zee of meer te vinden is.

De geschiedschrijving in de bijbel over de Zeevolken is al even warrig en onbetrouwbaar als een groot deel van de overige bijbelboeken. Zelfs Abraham en Izaak worden ten tonele gevoerd om postuum nog even kennis met hen te maken! Historici en bijbelvorsers hebben dan ook door nuchter redeneren en met behulp van archeologische vondsten getracht een wat realistischer beeld over deze belangwekkende periode te verkrijgen. Zo is wel gedacht, dat de Zeevolken in deze roerige tijden, waarin ook de volken van Kanaän hun huis verlieten en op de vlucht sloegen, de stad der Jebusieten, Jeruzalem, bezet hebben. De 'Bijbelse encyclopedie'³⁹
:

³⁸ Jozua, 15:63

³⁹ 'Bijbelse Encyclopedie', Tweede geheel herziene druk, Uitgeversmaatschappij J.H. KOK – KAMPEN 1975.

'Ook is de veronderstelling geopperd dat Jeruzalem, toen David het veroverde, een Filistijnse stad was, d.w.z dat de Jebusieten, die daar woonden, onder de heerschappij der Filistijnen stonden'.

Deze mening is mede gebaseerd op een tekst in II Samuel 8:1, die luidt:

'En David ontnam de Filistijnen het bestuur over de hoofdstad'.

De éniig logische verklaring voor zo'n weinig logische tekst kan slechts zijn, dat men David later persé wilde inlijven in het 'eigen volk'. Hij was een groot en machtig leider geweest, en koning over het voor het eerst verenigde Kanaän, vanaf nu 'Palestina' geheten: 'Het land van de Filistijnen'. Hij mocht eenvoudigweg geen vreemdeling van overzee zijn, een aanvoerder van binnenvallende troepen, wiens herkomst men niet eens kon traceren. En opnieuw werd de geschiedenis aangepast, aan hun wensen, zij het ook vol met merkwaardige onmogelijkheden en vreemde kronkels.

Zoals we nog zullen zien, zegt de bijbel over broer Juda dat *'die later is gekomen'*.

Een groot deel der Filistijnen is op een gegeven ogenblik als 'de stam Dan' ingelijfd op de bekende wijze, zoals generaties eerder Jozua zijn verspieters zou hebben gezonden⁴⁰.

'In die dagen was er geen koning in Israël en in die dagen was de stam der Daniëten op zoek naar een erfdeel om zich daar te vestigen, want tot die dag was hem temidden der stammen van Israël geen erfdeel toegevallen. Daarom zonden de Daniëten vijf mannen uit het gehele geslacht, dappere mannen uit Sora en Estaol, om het land te verspieten en te verkennen. Zij zeiden tot hen: Gaat het land verkennen. Toen dezen nu in het gebergte van Efraïm bij het huis van Micha gekomen waren, overnachtten zij daar'.

Iets verderop volgt dan weer het gebruikelijke gruwelverhaal⁴¹:

'Zij overvielen Laïs, het volk dat vreedzaam en gerust leefde, sloegen het met de scherpte des zwaards en verbrandden de stad met vuur. . . . Daarna herbouwden zij de stad en gingen haar bewonen. Zij noemden de stad Dan'.

En uit deze Filistijnse stam Dan ontsproot Israël's Richter Simson, in een tijd dat de Filistijnen heersten over Israël, 40 jaar lang, en nog niet allemaal waren 'bekeerd'; sterker nog: ze waren toen nog helemaal niet gearriveerd.

⁴⁰ Richteren 18:1-2

⁴¹ Richteren 18:27-28

Koning David en zijn Hettitische zoon.

Het is volstrekt niet uitgesloten dat, toen na de ramp van ca. 900 v.C. het land in verwarring verkeerde, leiders van het kleine stadstaatje Israël hebben getracht om greep te krijgen op de volkeren in het land door de leiding te nemen. In dit kader zouden de verhalen kunnen passen over de Richters Eli en Samuël. Ze kunnen ook, om de introductie van het koningschap te verklaren, verzonnen zijn gezien de potsierlijke poging om een wereldvreemde man tot koning te zalven, de boerenzoon Saul, wiens naam wel een verbastering zal zijn van Sa-El, 'Zoon van El', ofwel 'de Enige van El'.

Samuël zelf, zo gaat het verhaal, woonde in Rama, in Benjamin, een stam die later werd bedacht voor afstammelingen van 'Egyptenaren' uit Achmim en Koptos, die oorspronkelijk uit Kush/Poent kwamen⁴², en derhalve is het niet verwonderlijk dat Rama de naam is van

'een groep uit Kush, nakomelingen van Rama, een zoon van Kush' (Genesis 10,7; 1 Kronieken 1,9).

Volgens I Samuel 8:5 zouden het de ouderlingen van Israël zijn geweest, die er bij Samuël op hadden aangedrongen:

'Stel nu een koning over ons aan om ons te richten, zoals bij alle andere volken'.

Maar als we vervolgens vernemen dat ook Saul uit de toen nog niet bestaande, nog niet 'benoemde' stam Benjamin kwam, uit Gibeon, een stadje in de heuvels op enkele kilometers ten noorden van Jeruzalem en daar gewend was om alleen maar eenvoudig boerenwerk te verrichten, rijst de vraag opnieuw of zijn bestaan eeuwen later niet gewoon verzonnen is om 'hiaten' uit die tijd op te vullen als overgangsfase naar het koningschap van David, dat samen met de vereniging van het land uit de lucht was komen vallen. Als koning van Jeruzalem was David (goede) 'Herder' geworden, wat ter plaatse als een koningstitel gold.

De meeste details uit Sauls leven zijn bizar, wellicht omdat dat de mensen het meest aansprak. Hij was verlegen en leefde teruggetrokken. Toch gaf God aan Samuël de opdracht om Saul

'tot vorst over mijn volk Israël te zalven'. (I Sam. 9:16).

En zo geschiedde het, met een kruikje olie over zijn hoofd, zoals Maria Magdalena dat eeuwen later precies zo bij Jezus zou doen.

⁴² Zie Rolf Alexander: 'Abrahams familiechroniek', de bijbel herschreven deel I; ISBN-nummer: 9789402133158.

En al spoedig kwam 'de Geest over Saul'. Hij danste spontaan, extatisch haast, mee met een groepje rondtrekkende profeten. Hij raakte zelfs zo in vervoering dat de mensen zich afvroegen, wat hem was overkomen.

'Is Saul ook onder de profeten?' (I Sam.10:11), zo dacht men.

Samuël die eigenlijk zelf de hoogste autoriteit had willen blijven, vond dat het volk God zelf maar als zijn koning moest beschouwen.

Hoe dan ook, wanneer het dan op een dag Saul op het veld ter ore komt, dat de Ammonitische koning Nachas alle inwoners van de stad Jabes in Gilead ten oosten van de Jordaan het rechteroog wil uitsteken, hakt hij de ossen achter zijn ploeg in moten, en gaat het volk redden.

Maar als Saul vervolgens de strijd aanbindt met de Filistijnen, laat God hem in de steek. Het verraad van de Allerhoogste is moeilijk te verklaren. Samuël weet al dat David de nieuwe koning is, en verzekert Saul dan ook:

'De Here heeft zich een man uitgezocht naar zijn hart en de Here heeft hem tot een vorst over zijn volk aangesteld' (I Sam. 13:14).

Had Saul daarvoor zijn ossen geslacht? Dat Samuël Saul ook nog aanzet tot een heilige oorlog tegen, jawell, de Amalekiten, maakt het geheel er ook al niet geloofwaardiger op. Wij citeren⁴³:

'Volgens de verplichtingen van een heilige oorlog had Saul toen alle mannen, vrouwen, kinderen en dieren moeten afslachten, maar hij spaarde het leven van de Amalekitische koning en van een aantal schapen en ossen; de dieren had hij willen offeren, zei Saul toen Samuël hem ter verantwoording riep. Maar het was opnieuw mis: 'Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffers (...) Omdat gij het woord des Heren verworpen hebt, heeft Hij u verworpen, zodat gij geen koning meer zult zijn' (I Sam.15:22,23). Vanaf die dag wilde Samuël niet meer met Saul praten, maar wat belangrijker was: 'van Saul was de Geest des Heren geweken, en een boze geest, die van de Here kwam, joeg hem angst aan' (I Sam.16:14)'.

De Here zond, als het de priesters zo uitkwam, dus ook 'boze geesten' van zich uit. Het volk moest voortdurend bang gemaakt worden, totdat het zou gaan 'luisteren'. En in deze onzalige toestand is er een herdertje uit Betlehem gehaald, de zoon van Isai (Jesse), die als een ware Sheherezade uit de 'sprookjes van 1001 nacht' de koning troost bracht met zang en citerspel. Totdat Saul eindelijk begreep dat deze David zijn rivaal was, en hem dus aan zijn speer wilde rijgen. En zo volgen er nog een aantal legendes over David, waarvan zijn 'Keltisch tweegevecht' tegen en overwinning op de reus Goliath wel het bekendst is geworden. Het vermaakte de

⁴³ 'Alle Bijbelse personen', blz. 393. Uitgeversmaatschappij The Reader's Digest - Amsterdam, 1995.

mensen en moest dienen om van de vreemdeling David een geliefd iemand van 'het eigen volk' te maken.

Inmiddels echter had de roodharige vreemdeling met zijn Filistijnen, Hettieten en Israëlische bondgenoten het land onder controle gebracht. En hij nam zijn intrek in Jeruzalem, de vestingstad van 'de Hyksos' van Juda, die hij had uitgekozen als hoofdstad van zijn Rijk.

In de bijbel, 'de geschiedenis' van het Joodse volk, worden de zaken uiteraard enigszins anders voorgesteld: de Filistijnse vijand maakte zich gereed om met zijn overmacht eindelijk met Israël (dat moet dus Juda zijn resp. Jeruzalem!) af te rekenen. David trok met de Filistijnen op. Wij citeren⁴⁴:

'Wanneer de Filistijnse legeraanvoerders in hem geen onbetrouwbare avonturier hadden gezien, had zelfs David met die afrekening meegedaan'.

Saul laat tenslotte in een laatste wanhoopsdaad door een geestenbezweerster uit Endor nog de geest van de inmiddels gestorven Samuël oproepen, maar als die hem afwijst, sneuvelt hij samen met zijn zonen in de strijd tegen de Filistijnen. Zijn bijbels grafschrift is een herhaling van wat anderen ook meekregen⁴⁵:

Hij 'voerde oorlog naar alle kanten tegen al zijn vijanden (...) Hij verrichtte dappere daden (...) en redde Israël uit de macht van hen die het plunderden'.

Als koning over door hem overwonnen volkeren sloot David snel diplomatieke huwelijken. Enkele vrouwen worden heel nadrukkelijk vermeld. Zo huwt hij 'uiteraard' een koningsdochter, of die nu wel of niet heeft bestaan. Davids hoofdvrouw was in elk geval officieel Mikal, een dochter van koning Saul -die hij zich volgens I Sam.18:2 zou hebben verworven door aan de koning 200 voorhuiden van Filistijnen te brengen; ongetwijfeld de opbrengst van een voor de noordelijke Israëliërs belangrijk besnijdenisfeest-, en deze 'Erfgename' Mikal moest (achteraf voor de Joden, nadat die de besnijdenis hadden overgenomen) zijn eigen koningschap legitimeren.

Het meest interesseert ons echter de moeder van de zoon die hem als koning opvolgde, de zoon die een Egyptische naam ontving. Haar naam wordt weergegeven als Batseba (soms Batsua), een beeldschone vrouw die gehuwd was geweest met Uriah, een van Davids Hettitische legeraanvoerders. Het is dus logisch om ervan uit te gaan dat ook Batseba Hettitisch was. Het kan een verstandshuwelijk zijn geweest, al sluit dat liefde en hartstocht niet uit. Voor een Filistijn als David was een huwelijk met iemand uit een groep die mede de basis van zijn macht vormde, van vitaal belang. Dat hij Jeruzalem als hoofdstad had gekozen, zou de zuiderlingen moeten verblijden. En de zoon van zijn Hettitische

⁴⁴ 'Alle Bijbelse personen', blz. 334. Uitgeversmaatschappij The Reader's Digest - Amsterdam, 1995.

⁴⁵ I Sam.14:47-48.

vrouw krijgt een naam (Sa-El-Amon, d.w.z. 'Zoon van El-Amon') die tegemoet komt aan de wensen van de groepering in het land die zich het meest roert, zich het luidruchtigst laat horen: de priesters van Jisreël! Maar doordat deze laatsten een religieuze hoofdrol kregen toebedeeld in Jeruzalem, voelden de mensen van Juda zich toch achtergesteld. En dit feit zou zoveel problemen oproepen, dat het al na een generatie uitgroeide tot een splijtzwam, toen de inwoners van Jeruzalem en Juda niet langer accepteerden dat de Israëlische vreemdelingen in hun gebied de boventoon voerden. Zij namen zodanige maatregelen dat het al na deze koning Salomon tot een breuk kwam.

Om deze breuk in Davids Rijk juist te kunnen inschatten moeten we ons goed realiseren, dat deze staat helemaal geen hechte eenheid vormde van de 12 stammen van één volk van Israël/Jakob, zoals later is verzonnen. Het was een losse statenbond van allerlei verschillende volken, met allemaal hun eigen Goden, waarvan een aantal gemeenschappelijk waren, zoals Zon en Maan, bepaalde natuurkrachten en andere verschijnselen, ook al hadden die vaak een andere naam. Meestal was het dan ook niet moeilijk om elkaars Goden 'over te nemen'. We zien dat de Filistijnen b.v. Dagon gingen vereren, een oude Semitische Vruchtbaarheidsgod, zoals de Egyptische Hebreeën eerder al zonder schroom de Syrische Hoofdgod El gelijk hadden gesteld aan hun eigen Re. Koning David noemde zijn opvolger dan ook zonder blikken of blozen 'Zoon van El-Amon', daarmee de Egyptenaren en de Kanaänieten uit het Noorden plezierend.

In Davids Rijk was er echter één groepering, die voor grote onrust zorgde: deze monotheïsten uit Egypte die als afstammelingen van de elites van Achetaton de religieuze heersers wilden zijn in het land, de priesters en profeten van die éne God, die hen macht en zeggingschap over de mensen garandeerde. Onderling waren ze tot overeenstemming gekomen, dat er niet meer gestreden zou worden om de voorrang van Aton of Amon. Beide namen werden beschouwd als goddelijke titels van Re-El.

David gaf deze priesters met de Ark en de tent een ereplaats in zijn stad, maar kon hen vanzelfsprekend geen monopolie verlenen! Dat kon hij zich eenvoudigweg niet permitteren tegenover de aanhangers van de andere Goden. Er kwam onder zijn bewind dan ook geen tempel voor de Here. Het nageslacht heeft dit als een verbod van God willen verklaren. Eerst moest er een huis komen voor de koning zelf. Een logischer verklaring lijkt ons dat David de mensen van Juda niet nog meer voor het hoofd wilde stoten. Want hoewel de mensen van Juda ook de Zon aanbaden, evenals vele andere Goden en Godinnen, was hun Hoofdgod de magische Maan, Jahoe. En dat gold eigenlijk ook voor de Kelten onder de Filistijnen, want in het Europese Galilea (Gallië) werd immers in nachten gerekend i.p.v. in dagen. En de Nacht behoorde aan de Maangod.

Met de andere volken zouden alle religieuze zaken te regelen zijn geweest, maar de noordelijke fanatici erkenden maar één God: de leven- en lichtbrengende Zon. Desnoods moest Jahoe-Ah dan maar gelijk gesteld worden aan Re-El, maar alle

andere Goden en Godinnen waren uit den boze, en moesten van het toneel verdwijnen. Die waren niet welgevallig in hun ogen, omdat ze hun machtsaanspraken beperkten.

Op den duur is het er dus toch van gekomen. Fanatieke religieuze stoomwalsen gaan altijd en overal over en doorheen. Maar het zou nog heel wat voeten in de aarde hebben, voordat het monotheïsme min of meer gemeengoed was geworden onder de volkeren van Palestina, die hun geliefde Goden en Godinnen niet zomaar wilden afvallen.

De oplossing bleek uiteindelijk te zijn, nadat de nodige generaties voorbij waren gekomen, dat er geen beelden van de God mochten worden gemaakt zoals dat heel vroeger al gold in megalitisch Europa, zodat er over de uiterlijke vormgeving geen problemen konden ontstaan. De naam El werd een woord voor God, terwijl het Egyptische Re geheel verdween behalve in de naam Israël. In de geschriften werd de naam JHWH (Jahoe-Ah) genoteerd, maar deze moest weer worden uitgesproken als Adonai, de Kanaänitische vorm van Aton. En tenslotte werd ook de God van Thebe niet vergeten: na een belangrijk gebed of tekst moest ter bekrachtiging Amon resp. Amen worden aangeroepen, zoals wel twaalf keer gebeurt in Deuteronomium 27:11-26 waarin de heilige bergen, de Gerizzim en de Ebal, een rol spelen. Want net als in alle oude culturen hadden ook Egypte en Israël 'heilige bergen'. Terwijl de Grieken de Olympos kenden en de Parnassos, hebben Azië en Afrika hun berg 'Meroe'. De stad Sichem in Kanaän lag maar liefst tussen twee heilige bergen. Dit Sichem wordt al vermeld in zeer oude Egyptische bronnen als de stad van Absh-Adad. En in de Amarna-brieven was koning Labaja⁴⁶ er aanvankelijk de baas, totdat zijn schoonzoon Abimelek het roer van staat overnam.

De 941 meter hoge berg Ebal ten noorden van Sichem is door een vallei gescheiden van de drie kilometer zuidelijker gelegen Gerizzim. Later werd de Ebal tot het gebied van Manasse gerekend en de Gerizzim tot Efraïm. Er werden altaren opgericht. En de aansluiting met de Europese megalietencultuur treffen we aan in de bijbel, waarin de Heer beweert⁴⁷:

'Indien gij echter een altaar van stenen voor mij maakt, dan moogt gij het niet bouwen van gehouwen steen; wanneer gij dat met uw houweel bewerkt, ontwijdt gij het.'

Rond de Ark van het Verbond zijn er, zoals dat in het verleden met zulke heilige voorwerpen niet ongebruikelijk was, allerlei mooie en minder mooie verhalen gesponnen. Zo spleet de Ark het water van een rivier, zodat het volk met droge voeten kon oversteken; een soort herhaling van eerdere gebeurtenissen bij de Schelfzee.

⁴⁶ Rolf Alexander: 'Abrahams familiekroniek', de bijbel herschreven deel I; paragraaf 8.1. en volgende. ISBN-nummer: 9789402133158.

⁴⁷ Exodus 20:25.

De eerste stad die de Hebreëen na hun aankomst in Kanaän aandeden was Sichem. Hier zou de Ark enige tijd bewaard zijn, waarna deze naar Betel is overgebracht, en tenslotte naar Silo. Over de stad Jisreël wordt in dit verband met geen woord gerept, hetgeen op zijn minst vreemd is. Misschien was men later vergeten, of de Ark ook daar even was opgesteld. Wellicht ook misgunden de zuiderlingen dit feit later de mensen van Samaria. Hoe dan ook, de Filistijnen als binnengevallen vreemdelingen kregen ook nog een veeg uit de pan. Toen Israël zogenaamd bij Eben-Haëzer een wanhopige strijd tegen hen voerde, wilde het volk dat de Ark als teken van het Verbond van God met hen vanuit Silo naar het slagveld werd overgebracht. Maar dat had geen enkel effect: 30.000 Israëlieten, waaronder Chofri en Pinehas die de Ark begeleidden, zouden tijdens de verwarde vlucht door de Filistijnen zijn afgeslacht. De inmiddels bijna 100 jaar oude Eli, die daarover werd geïnformeerd, viel van schrik achterover en brak zijn nek.

Volgens het verhaal zouden de Filistijnen de Ark hebben meegenomen naar een tempel van Dagon in Ashdod. Maar toen daar weer een aantal 'Egyptische plagen' uitbraken, wilde men na zo'n zeven maanden van dat ding af.

Een andere versie van de loop der gebeurtenissen lijkt ons dichter bij de waarheid te liggen; en wel deze: toen David met zijn Filistijnen en Hettieten, en met wat lokale bondgenoten waaronder Israëlieten, het hele land onder zijn heerschappij had gebracht en Jeruzalem tot zijn hoofdstad gemaakt, droomden de priesters van Re-El ervan om hun heilige tent met de Ark daarheen over te brengen, waarna zij langzaam maar zeker alle volken binnen het Rijk religieus zouden onderwerpen en knechten. Per slot van rekening 'mochten de Egyptenaren van Jisreël' alle volken van Kanaän als hun vazallen beschouwen, over wie zij geacht werden te heersen. En zodra die zichzelf als één volk wilden zien, en naar hun priesters luisterden, dan zou 'God' hen de wereldheerschappij gunnen.

De monotheïstische priesters wisten met hun inmiddels opgebouwde macht David aan zich te binden. En deze voldeed aan hun verzoek om op een heuvel in de stad een heiligdom voor hun God in te mogen richten. Of deze heuvel voorheen al een naam heeft gehad, en welke, is niet bekend, maar de afstammelingen van de Egyptische Hebreëen noemden de heuvel naar de stad van hun God Re: On. 'Dochter van On' zeiden zij: 'Si-On'. In later tijden werd de naam Sion nu eens gebruikt voor de hele stad, dan weer alleen voor de tempelberg.

Overigens was dit al de tweede plaats in Kanaän die deze naam ontving. Eerder heette zo een stadje in de buurt van de berg Tabor bij de Vlakte van Jisreël.

Volgens de overlevering liet koning David, begeleid door de priesters (van Re-El) de Ark op een ossenwagen naar Jeruzalem transporteren. Dit voorval werd opgesmukt met de dood van de menner van de kar, Uza. Het was namelijk ten strengste verboden om de Ark aan te raken. Maar toen onderweg de ossen uitgleden en Uza in een reflexbeweging zijn plicht deed en wilde verhinderen dat

de Ark van de wagen zou vallen en beschadigd zou raken, sloeg de Heer hem dood vanwege deze onbedachtzaamheid. Uza stierf ter plekke bij de Ark Gods. Niet de priesters ontfermden zich vervolgens over de Ark, maar:

‘Drie maanden lang bleef deze toen in het huis van Obed-Edom, een vrome Filistijn’⁴⁸

Deze Filistijn zal wel nauw verwant zijn geweest aan de leider ‘David’; wellicht was het zelfs Davids naam in dit nieuwe land. Zo’n Ark gaf je niet zomaar aan een wildvreemde mee. In elk geval was Obed een bekende naam in Davids zogenaamde familie. Zelfs zijn grootvader, de zoon van de eerder genoemde ‘Moabitische’ vrouw Ruth, heette Obed. Van Obed-Edom blijft vooral het naamdeel Edom ons intrigeren. Het verwijst naar een vijandige ‘stam’ in het Zuiden.

Pas na het verstrijken van die drie maanden liet de koning onder grote feestelijkheden de Ark naar Jeruzalem brengen, waar hij plechtig in de tent werd opgesteld. De priesters van Jahoe(-Ah) zullen het met lede ogen hebben aangezien. Vreemdelingen bepaalden de loop van de geschiedenis in hun stad: zegevierende Filistijnen, en Israëlieten die hun Egyptische God hadden meegebracht.

Davids zoon Sa-El-Amon zou jaren later voor de Ark een tempel hebben gebouwd, maar archeologen hebben er geen steen van terug kunnen vinden.

Hoe bewonderd en vereerd koning David vanwege zijn overgeleverd succes in later eeuwen ook werd, toen alle nieuw geboren Joodse kinderen opgroeiden in de heilige overtuiging dat hij ‘een van hen’ was geweest, tijdens zijn aardse leven was deze veroveraar beslist niet zo populair in vooral Jeruzalem en Juda als men op grond van de hem in de bijbel toegedichte rol zou mogen verwachten. Hij had de Jebusieten en hun bondgenoten overweldigd en, wat erger was, vreemdelingen uit het arrogante Jisreël over hen aangesteld.

Davids buitenlandse afkomst is verhuld achter een ‘Moabitische’ overgrootmoeder, achter zijn Hettitische vrouw, achter zijn persoonlijke lijfwacht van Filistijnen (II Sam.8:18), en achter zijn Hettitische officieren en soldaten (I Sam.26:6 en II Sam. 11:3).

Dat David tijdens zijn leven en regering door velen werd gehaat blijkt uit de onaangename verhalen die er over hem in de bijbel zijn blijven hangen: hij was een falende vader, een op macht belust heerser; hij hield er een systeem op na van diefstal, moord en verwoesting. De manier waarop hij de moeder van zijn zoon Salomon verwierf, was laaghartig: hij joeg zijn Hettitische officier Uria gewoon de dood in om diens vrouw te kunnen nemen. Maar het meest storende

⁴⁸ Zie: 1) ‘Alle Bijbelse personen’, blz. 331. Uitgeversmaatschappij The Reader’s Digest – Amsterdam, 1995. 2) II Sam.6:10-12 en 3) de ‘Bijbelse Encyclopedie’ Uitgeversmaatschappij J.H. KOK – KAMPEN, 1975, Deel I pag. 209.

haatverhaal van alle, die er over koning David zijn verzonnen, is er een dat in verband werd gebracht met zijn zogenaamde 'Moabitische' overgrootmoeder. II Samuel luidt in dit verband zonder weerzin of afgrijzen (zoveel moord en doodslag waren bijbelschrijvers en -lezers inmiddels al gewend!)⁴⁹:

'Ook versloeg hij (David) de Moabieten, en mat hen af met een snoer, terwijl hij hen op de grond deed neerliggen; hij mat telkens twee snoeren af om te doden en één vol snoer om in leven te laten'.

Aldus de bijbel....David als voorloper van 'de Engel des Doods in Auschwitz'. De banaliteit van het kwaad.

Zou koning David zo cynisch moorddadig omgegaan kunnen zijn met éniġ volk, laat staan met het volk, waaruit zijn overgrootmoeder Ruth zou zijn voortgekomen? Naar onze stellige overtuiging: zeker niet. Zulke gemene teksten zijn destijds naar onze mening verzonnen om uitdrukking te geven aan de haat tegen die buitenlandse indringer, tegen deze Koning 'David der Zeevolken'.

Wie deze David, de grote koning der Filistijnen en Hettieten, der Hebreëen en Judeërs qua herkomst ook geweest moge zijn, hij was degene die de grote aspiraties van de leiders van 'het Uitverkoren Volk' tijdelijk kon bevredigen, in elk geval in de latere vertellingen. Hij had 'de Hebreëen' (en Joden was wijs gemaakt daarvan af te stammen) weer groot gemaakt en machtig, en alles wat na hem kwam, werd aan hem gemeten. Wie van enig gewicht wilde zijn, moest van hem afstammen, en dat gold zelfs voor 'de zoon van God' zelve! David gaf hen, d.w.z. 'de erfgenamen der Hebreëen' weer 'een Naam'!

'David is de grondvester van een dynastie die bijna vijf eeuwen heeft standgehouden. Al kwamen de noordelijke stammen in opstand tegen zijn kleinzoon Rechabeam, in Jeruzalem bleven nakomelingen van David aan het bewind totdat in 587 v.C. de Babylonische ballingschap begon. De profeet Natan kondigde aan dat het door God met David gesloten verbond de verzekering inhield: 'Uw huis en uw koningschap zullen voor immer bestendig zijn' (II Sam.7:16). Ook na de vernietiging van het zuidelijke koninkrijk bleef die belofte de grondslag van de hoop op de komst van de Messias, de afstammeling van David die Israël zou verlossen'.⁵⁰

En juist vanwege deze 'Joodse Messiasverwachting' noemde koning Herodes de Grote zich vele eeuwen later 'een afstammeling van David', een titel die later vrijwel automatisch overging op Jezus (Jozua), genoemd 'van Nazareth', de 'Koning der Joden', die door de Erfgename Maria Magdalena als zodanig was gezalfd.

Jezus' wonderlijke plaats binnen de koninklijke families van zijn dagen zullen wij in latere hoofdstukken ontrafelen.

⁴⁹ II Samuel 8:2.

⁵⁰ 'Alle Bijbelse personen', blz. 81; onder David.

David en Salomon.

*'Ik stel Zelf Mij een koning aan,
Op Sion, mijn heilige berg!"
Nu wil ik gewagen van het besluit des Heren.
Hij heeft mij gezegd: "Gij zijt Mijn Zoon;
Ik heb u heden verwekt.
Vraag Mij: dan geef Ik u de volkeren tot erfdeel,
En de grenzen der aarde tot uw bezit;
Gij moogt hen vermorzelen met ijzeren knots,
En stuk slaan als een aarden pot'.*

Dit is een citaat uit Psalm 2 (6-8), die over koning David handelt. Op dezelfde wijze had in het verleden de God Amen van Thebe tot farao's van de 18de dynastie gesproken, zoals we weten van hun obelisk en beelden. In deze psalm spreekt een Egyptische elite, die hunkert naar de macht van het verleden. In Jeruzalem werden deze woorden tot David gericht, in eerste instantie ongetwijfeld in naam van dezelfde Amen, maar ze zijn later toegeschreven aan JHWH⁵¹ (spreek uit: Adonai⁵²), de Hoofdgod van Juda.

Aan het begin van de Westerse jaartelling werd de bekendste Jozua (in het Grieks: Jezus), zoon van Jozef en Maria, tot koning van Israël gezalfd. De filosoof Charles Vergeer⁵³ definieert deze situatie bijna Egyptisch. Wij citeren:

'De koning is de directe vertegenwoordiger van God, bijna zijn incarnatie. De gezalfde van Jahweh staat in levensgemeenschap met Hem namens wie hij regeert'.

Deze Gezalfde (in het Grieks: Christos) zou later overigens wél tot 'Zoon van God', tot diens 'incarnatie op aarde' worden uitgeroepen.

De éniige echte koning van Israël evenwel was en bleef toch God zelf. Samuël gebruikte dat argument om Saul niet te hoeven zalven. En Jesaia 44: 6-8 luidt:

'Zo zegt JHWH (spreek uit: Adonai), de Koning en Verlosser van Israël, JHWH (spreek uit: Adonai) der heerscharen: Ik ben de eerste en Ik ben de laatste en buiten Mij is er geen God.'

⁵¹ JHWH (Jahwe) staat voor Jahoe-Ah, Jahoe de Grote Maangod. Volgens sommigen is AH ook een titel van de (Egyptische) Maangod.

⁵² Adonai is, ook volgens Sigmund Freud, de Hebreeuwse versie van het Egyptische Aton, de goddelijke Zonneschijf.

⁵³ Charles Vergeer: 'Het Panterjong. Leven en lijden van Jezus de Nazarener', pag. 214. Uitgeverij SUN, Nijmegen 2000.

En omdat deze God de eigenlijke koning van Israël was, sprak men in afwachting van de komst van de Messias (de Gezalfde) dan ook over 'het koninkrijk Gods'. 'Gods koninkrijk op aarde'. Maar evenals in het oude Egypte werd daarmee niet een hemels, maar een wel zéér aards koninkrijk bedoeld. Tenminste: totdat de gedoodverfde kroonprins, Jozua (Jezus), zoon van Jozef en Maria, tijdens de Romeinse bezetting als 'koning der Joden' jammerlijk mislukte. Toen zocht én vond men een nieuwe interpretatie voor 'het koninkrijk Gods'.

De Filistijnse vorst David vervulde voor de priesters van Jisreël dezelfde rol van hoop, die eens in Egypte de buitenlandse prins Abihiram ofwel Thoetmozes I had gespeeld⁵⁴. Deze laatste werd na verloop van tijd als Abraham de Aartsvader van alle Joden. Koning David daarentegen zou de stamvader moeten worden van de Messias, de Gezalfde van God, die net als in Egypte: hogepriester én koning was. Voor Israël: de nieuwe Jozua.

In psalm 110 vervolgt de God tot koning David:

'Zet u aan Mijn rechterhand, totdat ik uw vijanden leg als een voetbank voor uw voeten'.

Het is opnieuw het soort taal, dat we uit Egypte kennen. De bijbel ademt het op vele plaatsen.

Hier moeten we even inlassen, dat latere bijbelvertalers resp. -kopiisten de Godennamen EL resp. JHWH hebben vervangen door 'de Heer' of 'de Here', hetgeen ook al onjuist is. Het zal allemaal geen opzettelijke geschiedvervalsing zijn geweest, maar het maakt het correct lezen van veel passages wel onmogelijk. Zo laat b.v. Jesaja 66:1 de God-Koning EL (?) of JHWH (spreek uit: Adonai) zeggen:

De hemelen zijn mijn troon en de aarde is mijn voetenbank'.

Dit was geen Judese, maar weer een duidelijke Egyptische uitdrukking. David was tot koning gezalfd, en de toekomstige Messias zou niet afstammen van Mozes, Aharon of Jozua, zoals men zou mogen verwachten, maar hij moest het bloed bezitten van de roodharige Kelt David, de Filistijnse stamvader van een nieuwe 'Egyptische Dynastie' in Kanaän. Het is natuurlijk allemaal zo geregeld door afstammelingen van deze David zelf. Zij waren de baas in het land. En

⁵⁴ Zie Rolf Alexander: 'Abrahams familiechroniek', de bijbel herschreven deel 1.

evenals de Egyptische farao's konden zij de God laten beweren en beloven, wat zij wilden. En deze eis bleef gehandhaafd, ook toen er later geen daviden meer bekend waren.

Wij citeren nogmaals Ch.Vergeer⁵⁵:

*'De gezalfde van Jahweh, is de 'zoon van David', een telg van davidisch bloed. Het welsprekendste getuigenis van dat verlangen is te vinden in de zeventiende van **de Psalmen van Salomo**, die ons slechts bekend zijn door de **Septuagint**:*

"Heer, Gij hebt David verkoren tot koning over Israël en Gij hebt hem gezworen aangaande zijn zaad voor altoos, dat zijn koningschap niet zou ophouden voor U. [...] laat voor hen hun koning opstaan, de zoon van David [...] opdat hij wederom over Uw knecht Israël regere".'

En Psalm 132:11 laat er ook geen misverstand over bestaan, waar deze zegt:

'JHWH heeft David een dure eed gezworen, waarop Hij niet terugkomt: Een van uw liefelijke zonen zal Ik op uw troon zetten.'

In een nog oudere tekst, I Koningen 8:25-26 staat het zo:

'Welnu dan, JHWH Israëls God, vervul aan uw dienaar David, mijn vader, ook de belofte, die Gij hem deed: 'Nooit zal het u aan een man ontbreken, die voor mijn aanschijn op Israëls troon is gezeten, indien uw zonen slechts op hun gedrag willen letten en voor mijn aanschijn wandelen, zoals gij voor mijn aanschijn gewandeld hebt. JHWH, God van Israël, moge ook deze belofte die Gij mijn vader David, uw dienaar, gedaan hebt, toch worden vervuld!'

In 125 v.C. veroverde een Joodse koning, Johannes Hyrcanus, een Makkabeeër, Edom, ook wel Idumea genoemd, en dwong de bevolking om de Joodse godsdienst aan te nemen; een voorbeeld van 'missionering' dat eeuwen later navolging zou krijgen bij de christenen.

Toen de Idumeër Herodes (ca. 73 v.C. – 4.v.C.), zoon van Antipater, met behulp van de Romeinen de grote koning der Joden werd, en niemand nog afstammelingen van David kende, wierp deze intelligente vorst zich op als 'zoon van David'. Hij zou al spoedig navolgers krijgen, ook zogenaamde 'zonen van David', die allemaal koning en verlosser van Israël wilden zijn. Totdat het uiteindelijk helemaal fout liep, in 135 n.C.

⁵⁵ Charles Vergeer: 'Het Panterjong. Leven en lijden van Jezus de Nazarener', pag. 214. Uitgeverij SUN, Nijmegen 2000.

In Egypte waren de teksten, die we in de vroege psalmen aantreffen, maar heel gewoon. Dr. Lucas Grollenberg⁵⁶ formuleert het zo:

'Als illustratie van de tekst (van Psalm 2) zij verwezen naar de obelisk van Hatsjepsoet (p.43); de beide delen van het vers uit Ps.110 worden toegelicht door een beeld van Thoetmozes III, gezeten aan de rechterhand van de God Amon, en een troonzetel van Toetanchamon, waarvan de voetbank de negen traditionele vijanden van Egypte voorstelt. Deze enkele voorbeelden uit het overvloedige materiaal doen de vraag rijzen, langs welke weg zulke invloeden uit Egypte in de titulatuur en ongetwijfeld ook in het ceremonieel van het jonge koningshof zijn binnengedrongen'.

De aanvoerder der Zeevolken, de David, had samen met zijn Hettitische, Hoerritische en Israëlitische bondgenoten het hele land veroverd en Jeruzalem tot zijn hoofdstad gemaakt. David werd tot koning gezalfd op faraonische wijze, maar hij betaalde daarvoor blijkbaar een hoge prijs. De bazige priesters van Jisreël met hun Egyptische erfenis wilden de eerste viool spelen in zijn Rijk, en wat David ook deed, voor hen bleef hij een buitenlander, zelfs toen hij zijn zoon naar hun God noemde.

Evenals de Egyptische koningen bezat David meerdere vrouwen, en zijn zoon en opvolger Sa-El-Amon (Salomon), de 'Zoon van El-Amon', zou er zelfs net als de Zonnekoning farao Amenhotep III een uitgebreid harem op na hebben gehouden, uit diplomatieke 'wijsheid'.

De bijbel voert David lange tijd op als een 'vazal der Filistijnen', maar dat is slechts om hem tot inwoner van Juda te kunnen maken. De roodharige David was volgens onze analyse een Kelt uit het Europese 'Galilea', aanvoerder van eerst een van de Zeevolken en later van alle Filistijnen en hun bondgenoten. Hij wierp zich op tot koning van het land, en wist zelfs Jeruzalem te veroveren. En dat laatste gebeurde ongetwijfeld met steun van spionnen van de priesters van Jisreël, die daarvoor hun prijs hadden: een dominante rol in het religieuze leven van de nieuwe staat.

Heilige bergen speelden in alle oude culturen een belangrijke rol. Zo ook in Egypte. En niemand kan zich er dan ook over verbazen dat de erfgenamen van de 18de Egyptische Dynastie in Kanaän, de Hebreeën resp. Israëlieten dit verschijnsel ook meenamen. Zoals we al eerder vermeldden, noemden zij hun heilige berg in Jeruzalem Si-On, 'dochter van On', de plaats in Egypte van hun

⁵⁶ Dr. Lucas H.Grollenberg: 'Kleine atlas van de bijbel', pag. 91. 1961 ELZEVIER – Amsterdam/Brussel.

God Re, die bekend is als Heliopolis, de Zonnestad. Deze plaats in Jeruzalem was strategisch uitgekozen. Al voor de verovering door de Filistijnen was deze berg de versterkte heuvel of citadel van de Jebusieten geweest. Vanaf het hoogste punt ervan was de hele omgeving te overzien. Dit stadsdeel zou later 'de stad van David' worden genoemd, en de rol overnemen van het oude Silo. Hier ook zou Salomon zijn tempel hebben gebouwd. De plek zou voor latere generaties een symbool worden.

Koning David stond de priesters van Re-El uit het Noorden, die hij vanwege hun steun en hulp dank verschuldigd was, toe om op de berg Sion de tent te plaatsen met de ark. Het werd het centrum van religieuze en andere officiële gebeurtenissen. En men kan zich voorstellen dat hier met groot ceremonieel de vorst der Filistijnen door de priesters van Jisreël op Egyptische wijze tot koning is gekroond als zoon en incarnatie van Re-El. De hogepriester heeft toen ongetwijfeld als orakel van Amen over Davids geboorte de woorden uit Psalm 2 uitgesproken:

'Gij zijt mijn zoon; Ik heb u heden verwekt.'

De priesters van Jahoe en andere Godheden van Juda zullen er tandenknarsend bijgestaan hebben, niet wetend hoe het tij te keren. Hier stonden twee concurrerende elites vol haat tegenover elkaar: de Egyptenaren van Jisreël en de bevolking van Jeruzalem. Beide kampen zouden al spoedig elk de leiding gaan nemen over een groep volkjes die dan 'Israël' zouden gaan heten en 'Juda': twee vijandige koninkrijken.

Maar hoe zou het hele Rijk onder de koningen David en Salomon zijn genoemd? Gallia? Galilea? Palestina? Of werd geheel Kanaän toen al door de priesters van Re-El Israël gedoopt, het 'Land van Re-El', precies zoals vele eeuwen later opnieuw het geval zou zijn? Uiteindelijk zou de Egyptische clan met zijn monotheïstische eisen in elk geval als overwinnaar uit het strijdgewoel tevoorschijn treden met relatief weinig compromissen. Het volk zou de hele rekening betalen voor het ongebreidelde machtsstreven van de nakomelingen van de ketters van Achetaton, die slechts één God erkenden, en die op Hem een monopolie bezaten.

Zo kon het gebeuren, om maar een voorbeeld te noemen, dat in het boek Leviticus de priesters van JHWH (spreek uit: Adonai) deze God het volk laten bedreigen:

'Indien gij u tegen Mij verzet en naar Mij niet wilt luisteren, dan zal Ik u zevenmaal harder slaan, naar uw zonden' (Lev. 26:21).

Na de tijd van David namen de profeten de orakelfunctie, die de priesters net als destijds in Egypte hadden, goeddeels over. De profeten Jeremia en Ezechiël hebben het volk nogal eens bedreigd met ziekte, oorlog en hongersnood als straf van God. Ook andere profeten en zelfs de psalmisten spreken van allerlei plagen, die mogelijkwijze zouden klaar liggen.

Maar ook koning David, althans zo wil het de bijbel, werd al geconfronteerd met het goddelijk geweld. In het tweede boek Samuël wordt God boos op David. Hij stuurt een engel om het volk in Davids Rijk te bestraffen met de pest. Wel zeventigduizend mensen (**70.000**) sterven er van Dan in het Noorden tot Bersabe in het Zuiden. David krijgt spijt van zijn zonden en koopt de dorsvloer van de Jebusiet Ornan (ook Arouna geschreven). Daar bouwt hij een altaar en brengt brandoffers

‘opdat de plaag van het volk moge ophouden’ (2 Sam. 24:21).

Volgens de legende heeft koning Salomon op exact dezelfde plaats zijn befaamde tempel gebouwd. Of dit nog ooit bevestigd kan worden, is onduidelijk. Zeker is in elk geval wel, dat ongeveer op die plaats door koning Herodes de Grote een enorm terras is aangelegd, dat nu het tempelplein heet, en waarop hij zijn schitterende tempel liet bouwen. Vandaag de dag staat er de beroemde Moskee van Omar, de ‘Dome of the Rock’ waarin zich de ‘heilige rots’ bevindt, in feite een kolossale megaliet.

Wat er precies waar is van de verhalen in de bijbel over koning David, is moeilijk te achterhalen. Zijn hofprofeet Natan zou hem het volgende hebben verzekerd. Het is niet bewaarheid geworden, hoewel deze poging van zijn nazaten begrijpelijk is:

‘Uw huis en uw koningschap zullen tot in eeuwigheid bestendig zijn voor mijn aanschijn; uw troon zal vast staan voor eeuwig’ (2 Sam. 7:16).

Welk koningshuis zou niet graag de macht hebben willen ontvangen van een God, met de belofte van eeuwig durende heerschappij? Circa drie eeuwen lang zaten er ‘zonen van David’ niet in het noordelijke Israël op de troon, maar in het Jeruzalem van Juda. En elk van hen kan deze teksten hebben beïnvloed, zo niet voorgeschreven.

Over Davids opvolging als koning zullen we kort zijn. De bijbel vermeldt een aantal heftige familieruzies en zelfs –tragedies. In een slangenkuil zoals Jeruzalem destijds waarschijnlijk was, waar de belangrijkste partijen elkaar dodelijk haatten, kan men de meest bizarre intriges verwachten. En het feit dat